

**EDİRNE İŞGÜCÜ PİYASASI
ARAŞTIRMA RAPORU**

2018

2018 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

**EDİRNE ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU**

YAZAR

Seda KÖLELİ

İş ve Meslek Danışmanı

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratılamaması sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için

ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Edirne İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun ilimiz ve tüm ilgililer için son derece yararlı olacağı kanaatindeyim. Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Edirne Valisi
Ekrem CANALP

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. İlimizde ise bu kapsamda 360 işyerinden veri derlenmiştir.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor, 2018 yılı “Türkiye İşgücü Piyasası Analizi” hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 il için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Şengül ÇILDAM
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	ii
ÖNSÖZ	iv
TABLolar LİSTESİ.....	ii
ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
YÖNETİCİ ÖZETİ	1
GİRİŞ	3
BİRİNCİ BÖLÜM	4
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ.....	4
İŞKUR GÖSTERGELERİ	4
Açık İşler	4
İşe Yerleştirmeler.....	5
Kayıtlı İşsiz.....	7
Aktif İşgücü Programları	9
İşsizlik Ödeneği	13
İKİNCİ BÖLÜM.....	14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI	14
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM.....	15
İşyeri Verileri.....	16
Mevcut İstihdam.....	28
AÇIK İŞLER.....	31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER.....	40
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ	46
SONUÇ	53

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)	5
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)	7
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	9
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	10
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017).....	11
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı	12
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)	12
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı.....	16
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	26
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu	27
Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	28
Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları	29
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler	30
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı	31
Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması.....	36
Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı	37
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları	38
Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması.....	39
Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler	40
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	41
Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı	43
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri	45
Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler.....	46
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri	47
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi	47
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi	48
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler	49

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)	4
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017).....	6
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı	8
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)	13
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı	17
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı	18
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu	19
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu	20
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu.....	21
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı	22
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu.....	23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)	24
Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%).....	24
Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları	25
Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri.....	27
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi.....	32
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	33
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı	34
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi	35
Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı.....	35
Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı	42
Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı.....	44
Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı.....	50
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranılan Kriterlerin Dağılımı	51
Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı	51

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden işgücüne katılma oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden istihdam oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden işsizlik oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Edirne İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir.

Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 271'dir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Edirne ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 16 bin 673 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 9 bin 339 çalışan erkeklerden, 7 bin 333 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 38,7'si, kadınların ise yüzde 57,7'si imalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 47,1 olarak gerçekleşmiştir.

Toplam çalışanların içerisinde tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrılmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 35,7'si, erkek çalışanların yüzde 34,9'u ve kadın çalışanların yüzde 36,7'si bu meslek grubunda bulunmaktadır.

Edirne ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 42 işyerinde 271 açık iş tespit edilmiştir. Edirne ilinde imalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 271 kişilik açık işin yüzde 65,6'sına tekabül eden 178 kişilik kısmı, imalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir.

Edirne ilinde açık iş oranı yüzde 1,6 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Edirne ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 125 kişilik dolu kadronun yanında 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir.

Edirne ilindeki açık işlerin yüzde 50,5'inde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemektedir. Açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımına göre ise; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 64,1 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 15,5 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 39,3 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir.

GİRİŞ

Bu çalışma Edirne işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevcut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Edirne İşgücü Piyasası Araştırması Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemini tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2018 yılı için Edirne ilinde 2 Nisan-11 Mayıs 2018 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Edirne ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

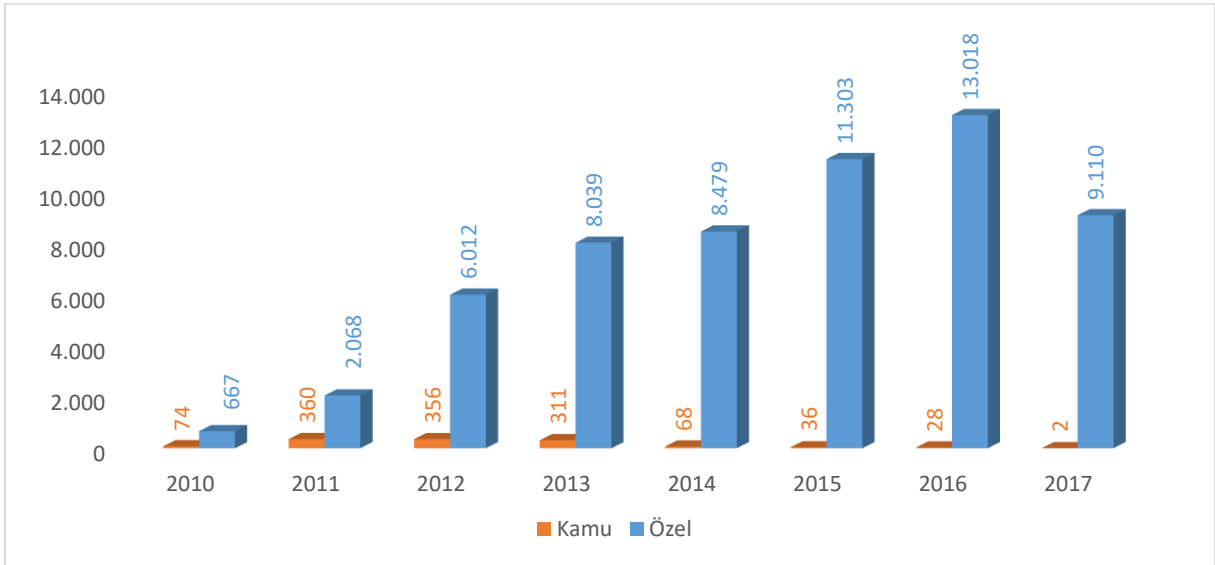
İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında 741 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2017 yılına gelindiğinde 9 bin 112 kişiye yükselmiştir. 2010 yılından itibaren 2016 yılına kadar sürekli artarak seyretmiş ve 2016 yılında açık iş sayısı zirveyi görmüştür.

Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2011 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2017)

Meslek	Açık İş Sayısı
Konfeksiyon İşçisi	1.566
Beden İşçisi (Genel)	1.230
Makineci (Dikiş)	1.213
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	556
Temizlik Görevlisi	455
Güvenlik Görevlisi	297
Satış Danışmanı / Uzmanı	278
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	276
Garson (Servis Elemanı)	217
Kasiyer	202

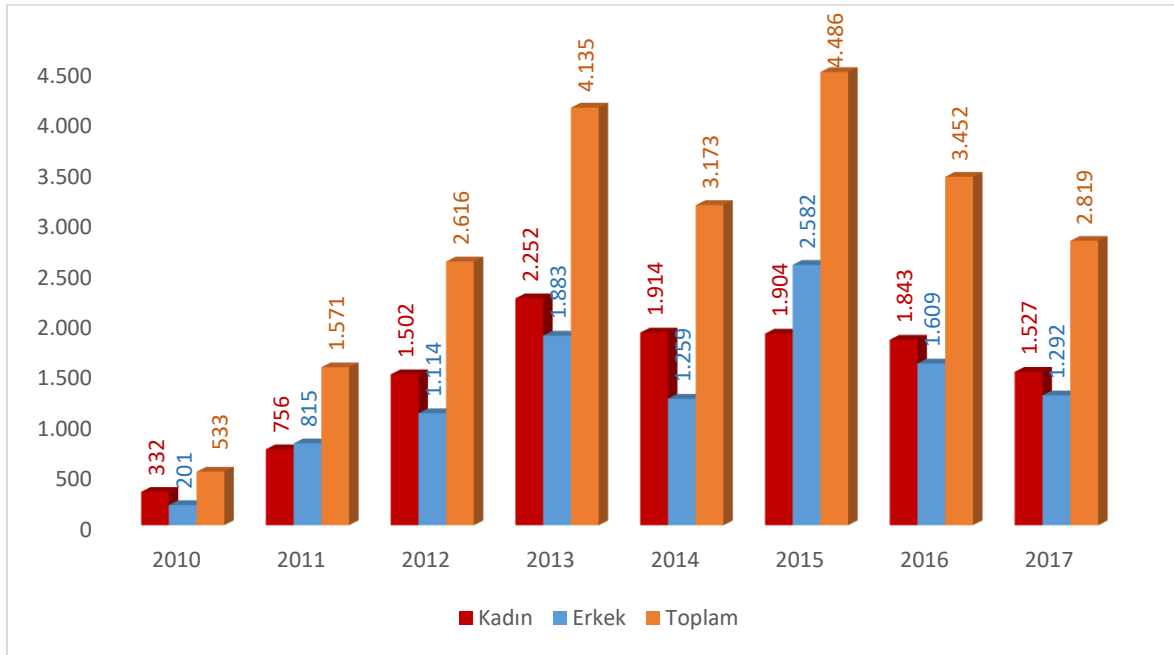
Kaynak: İŞKUR

Edirne ilinde 2017 yılında 9 bin 112 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 1.566 açık iş ile konfeksiyon işçisi mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 17,1'ni oluşturmaktadır. Bu mesleği beden işçisi (genel) ve makineci (dikiş) meslekleri takip etmektedir. Temizlik görevlisi, güvenlik görevlisi, satış danışmanı/uzmanı, müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı, garson (servis elemanı) ve kasiyer mesleklerindeki açık iş sayıları da birbirine yakın ve ilk on meslekğin içinde yer almıştır.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2017 yılında yıllık bazda 2 milyon 691 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 533 olan Edirne ilinde işe yerleştirilenlerin 332'si erkeklerden, geri kalan 201 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. İşe yerleştirme sayısında 2011 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık 3 katı kadar belirgin bir artış görülmüştür. İşe yerleştirme sayısının en fazla olduğu yıl ise 2015 yılıdır. 2015 yılında 4 bin 486 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu sayıyı 4 bin 135 kişi işe 2013 yılı takip etmektedir. 2011 ve 2015 yılları hariç diğer yıllarda İŞKUR tarafından işe yerleştirilen kadınların sayısı erkeklerin sayısından fazla olmuştur. Öyle ki; 2014 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilen kadınların sayısı işe yerleştirilen erkeklerin sayısının yaklaşık yüzde 52 fazlasıdır.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonksiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2017)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Makineci (Dikiş)	73	436	509
Beden İşçisi (Genel)	343	99	442
Konfeksiyon İşçisi	50	318	368
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	75	162	237
Temizlik Görevlisi	99	50	149
Satış Danışmanı / Uzmanı	58	72	130
Güvenlik Görevlisi	81	10	91
Kasiyer	42	48	90
Garson (Servis Elemanı)	40	16	56
Büro Memuru (Genel)	25	29	54

Kaynak: İŞKUR

Edirne ilinde 509 işe yerleştirmeye makineci (dikiş) mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı il genelindeki toplam işe yerleştirme sayısının yüzde 18'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği beden işçisi (genel) ve konfeksiyon işçisi meslekleri takip etmektedir. Kadınlar en fazla konfeksiyon işçisi mesleğinde işe yerleştirilirken, erkekler ise en çok beden işçisi (genel) mesleğinde işe yerleştirilmiştir.

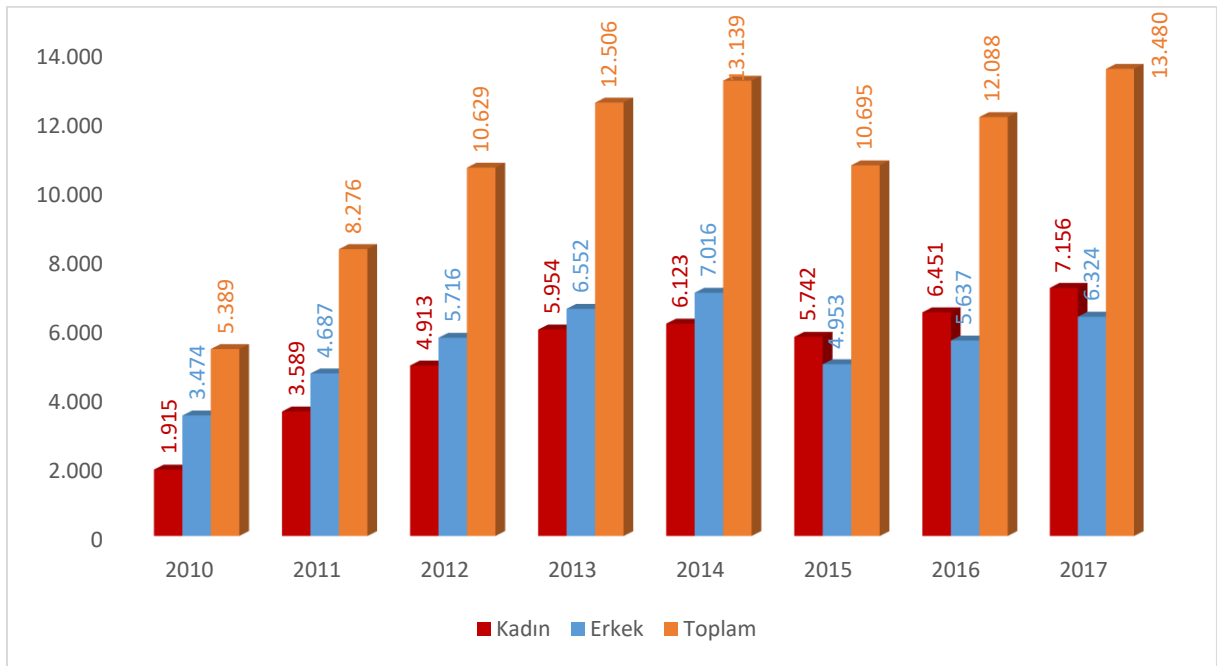
Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsiz; hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp, Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Bir yıl kesintisiz olarak İŞKUR sistemi ya da ofisleri kullanmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca, iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR'un hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabileceklerdir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Edirne ilinde İŞKUR'a kayıtlı 5 bin 389 kayıtlı işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 3 bin 474'ü erkek, 1.915'i ise kadınlardan oluşmaktadır. 2017 yılında ise toplam 13 bin 480 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme, sayesinde İŞKUR, işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında Edirne'de 1.915 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2017 yılında yaklaşık 4 kat artarak 7 bin 156'ya yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

2017 yılında Edirne ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsiz olduğu ilk 10 meslek içerisinde ilk sırada beden işçisi (genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Edirne ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 697 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Edirne ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının yüzde 20'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği temizlik görevlisi ve satış danışmanı /uzmanı meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok beden işçisi, temizlik görevlisi, satış danışmanı / uzmanı

meslekleri ilk sıralarda yer alsada, bu mesleklerin yanı sıra büro memuru (genel), konfeksiyon işçisi, sekreter ve makineci (dikiş) gibi mesleklerde de kayıtlı kadın işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	59	693	371	1.064
2011	40	463	386	849
2012	60	863	460	1.323
2013	26	423	168	591
2014	37	540	213	753
2015	88	1.266	412	1.678
2016	46	663	125	788
2017	42	608	121	729

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursları özellikle işbaşı eğitim programlarının daha ön plana çıkmasından sonra azalma eğilimi içerisine girmiştir. 2017 yılında ise düzenlenen 42 mesleki eğitim kursundan 729 katılımcı faydalanmıştır. Katılımcıların 121'i erkek, 608'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında katılımcıların yüzde 83,4'ünün kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında

katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Düz Dikiş Makineci	Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Düz Dikiş Makineci
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	Oto Seslendirme ve Görüntü Sistemleri Kurulum ve Montajcısı	Saç Geçici ve Kalıcı Şekil Verme Teknikleri Uygulayıcısı
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Bilgisayar Destekli Reklam ve Tasarım Elemanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Saç Geçici ve Kalıcı Şekil Verme Teknikleri Uygulayıcısı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı
Çini İşlemecisi	Düz Dikiş Makineci	Çini İşlemecisi
Kadın Üst Giysileri Dikim Elemanı	Ahşap Şekillendirmeci	Hasta ve Yaşlı Refakatçisi
Hasta ve Yaşlı Refakatçisi	Mis Sabun Üretim İşçisi	El Nakışçısı
El Nakışçısı	Deri Tablo Yapımcısı	Aşçı Yardımcısı
Oto Seslendirme ve Görüntü Sistemleri Kurulum ve Montajcısı	Çini İşlemecisi	Kadın Giysileri Dikim Elemanı (Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu- Bluz- Elbise-Fantezi Elbise)
Aşçı Yardımcısı	Genel Toplam	Bez Bebek Yapımcısı

Kaynak: İŞKUR

2017 yılında en fazla düz dikiş makineci, çoban/sürü yönetim elemanı (küçükbaş hayvan) ve müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla düz dikiş makineci, saç geçici ve kalıcı şekil verme teknikleri uygulayıcısı ve müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla çoban/sürü yönetim elemanı (küçükbaş hayvan), oto seslendirme ve görüntü sistemleri kurulum ve bilgisayar destekli reklam ve tasarım elemanı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	17	2	28	30
2012	35	102	53	155
2013	101	342	153	495
2014	59	235	71	306
2015	223	453	254	707
2016	470	651	547	1.198
2017	476	1.154	497	1.651

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri, işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2011 yılından itibaren işbaşı eğitim programları uygulanmaya başlanmış ve 2017 yılına gelindiğinde zirveyi görmüştür. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. İşbaşı eğitim programlarının uygulanmaya başlandığı 2011 yılında 30 katılımcı bu programdan yararlanmış iken 2017 yılında 1.651 kişi yararlanmıştır. Bu sayı 2011 yılında işbaşı eğitim programından yararlanan katılımcı sayısının 55 katıdır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2017 yılında 476 program düzenlenmiş olup, toplam 1.651 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 69,8'i kadınlardan, yüzde 30,2'si erkeklerden oluşmaktadır 2017 yılı verilerine göre işbaşı eğitim programlarından yararlanan kişi sayısı bir önceki yıl verilerine kıyasla yüzde 37,8 oranında artış göstermiştir.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Makineci (Dikiş)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Makineci (Dikiş)
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Makineci (Dikiş)	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı	Satış Danışmanı / Uzmanı
Düz Dikiş Makineci	Garson (Servis Elemanı)	Düz Dikiş Makineci
Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Reyon Görevlisi	Çorap Örmek Makinesi Operatörü
Çorap Örmek Makinesi Operatörü	Satış Elemanı (Perakende)	Bobin-Katlama-Büküm Makine Operatörü
Ön Muhasebeci	Muhasebe Meslek Elemanı	Kasiyer
Kasiyer	Ön Muhasebeci	Sekreter
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Büro İşçisi	Garson (Servis Elemanı)

Kaynak: İŞKUR

Edirne ilinde 2017 yılında en fazla makineci (dikiş), müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı ve satış danışmanı /uzmanı mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda bu sıra aynı iken, erkeklerde ise en fazla müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı, makineci (dikiş) ve satış danışmanı / uzmanı mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2017)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	4	40	40	80
2011	5	64	54	118
2012	2	35	15	50
2013	7	95	85	180
2014	6	87	68	155
2015	7	93	82	175
2016	12	149	130	279
2017	21	242	272	514

Kaynak: İŞKUR

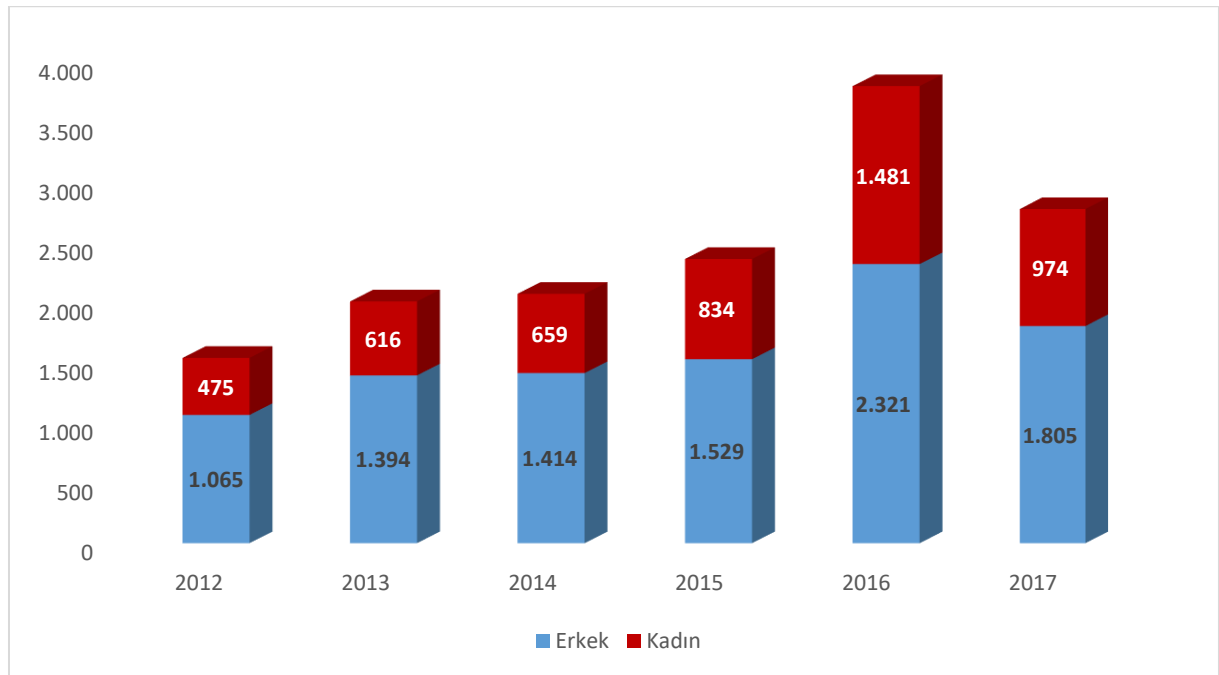
Girişimcilik eğitim programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan

bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2017 yılında 21 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2017 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2016 yılına göre yaklaşık 2 kat fazladır. Programa 2017 514 kişi katılmış ve bu katılımcıların yüzde 47'sini kadınlar, yüzde 53'ünü de erkekler oluşturmaktadır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2010-2017)

Kaynak: İŞKUR

Edirne ilinde 2017 yılında yüzde 35'i kadın olmak üzere 2 bin 779 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısının en fazla olduğu yıl 3 bin 802 kişi ile 2016 yılı olmuştur.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2018 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 2 Nisan - 11 Mayıs 2018 tarihleri arasında Türkiye genelinde 89 bin 324 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen “İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu” kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2019 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Edirne ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür

hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Edirne ilinde 271 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 16 bin 673 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Araştırma kapsamında Edirne ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8’de Edirne ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşveren Sayısı
Toptan ve perakende ticaret	72
İmalat	64
İnşaat	36
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	29
Ulaştırma ve depolama	14
Diğer hizmet faaliyetleri	11
Madencilik ve taş ocaklığı	10
Eğitim	9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	9
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Bilgi ve iletişim	1
Genel Toplam	271

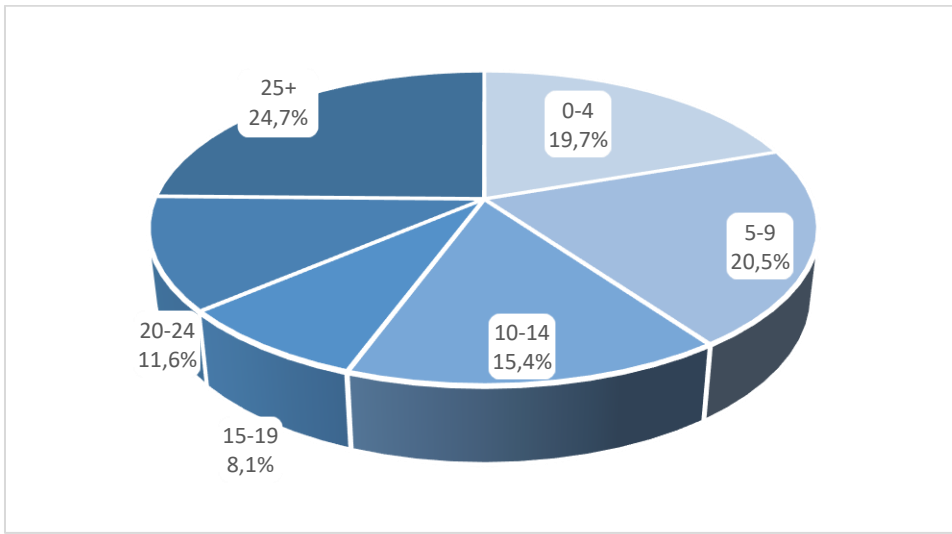
Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde toptan ve perakende ticaret sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Edirne ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 26,5’i toptan ve perakende ticaret sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde toptan ve perakende ticaret sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 18,4’tür. Bu durumda Edirne ilinde toptan ve perakende ticaret sektöründe bulunan işyerlerinin, toplam işyerleri içindeki ağırlığı; Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Toptan ve perakende ticaret sektöründen sonra en fazla işyeri imalat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 23,6’sı bu sektörde bulunmaktadır. Bu sektörde ise yüzde 29,1 olan

Türkiye ortalamasının altında bir oran olarak gerçekleşmiştir. Edirne ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yaklaşık yarısı toptan ve perakende ticaret ile imalat sektöründe faaliyet göstermektedir.

En az işyeri ise 1'er sayı ile su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, gayrimenkul faaliyetleri, bilgi ve iletişim sektörlerindedir. Ancak bu tablo incelenirken Edirne ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

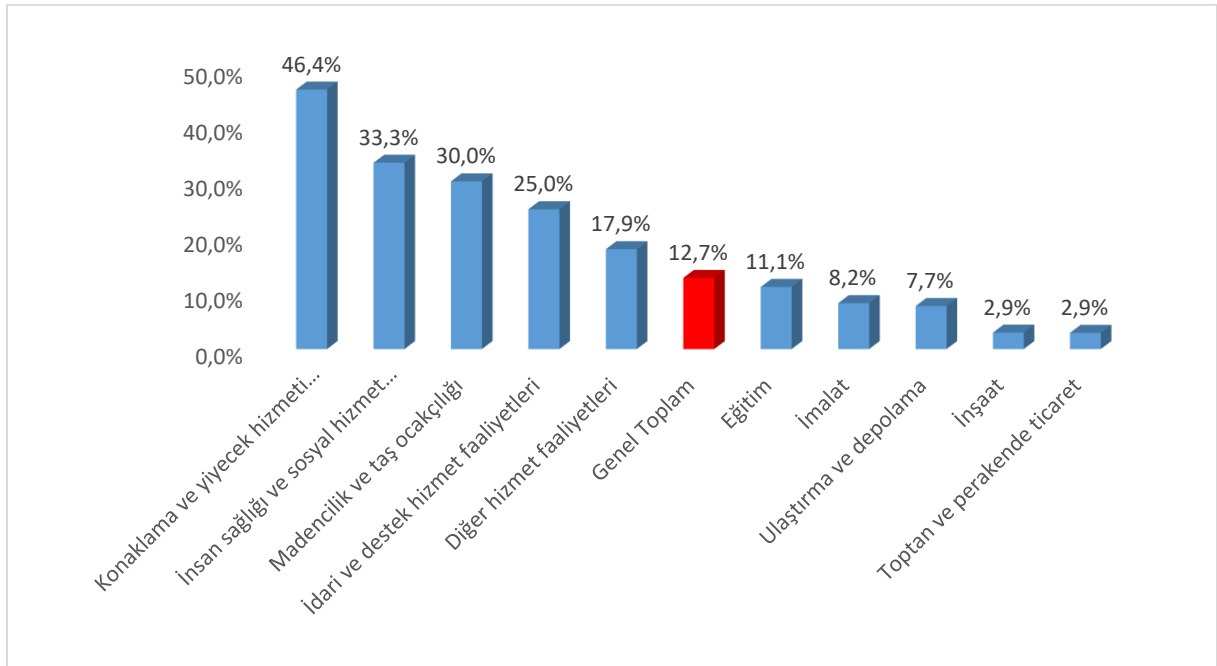
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 5'te görüldüğü üzere Edirne ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 20,5'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 19,7'dir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 40'ı 0-9 yaş aralığındadır. Yani Edirne ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yaklaşık yüzde 40'ının kuruluşu 10 yıl olmamıştır. İşyerlerinin yüzde 36,3'ü ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Oranı

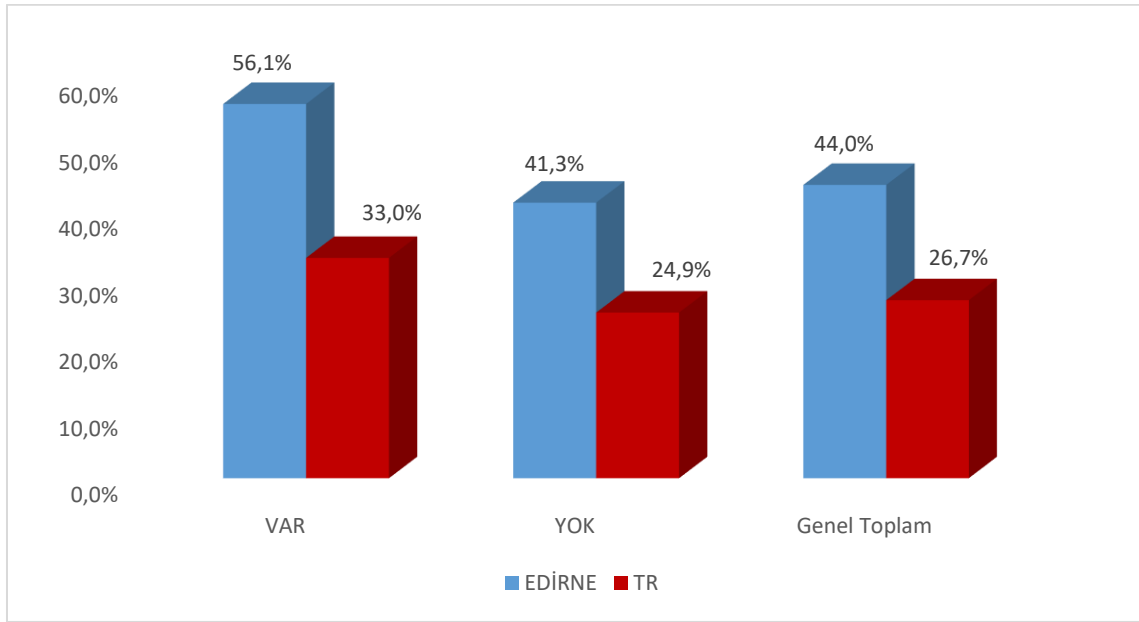
Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde konaklama ve yiyecek hizmetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 46,4'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Edirne ili genelinde part-time çalışması olan işyerleri oranı yüzde 12,7 olarak gerçekleşmiştir. konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü Türkiye genelinde ise yüzde 27,7 ile üçüncü sırada yer almıştır. Edirne ilinde ikinci sırada insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 33,3'ünün part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 30 ile madencilik ve taş ocakçılığı sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira inşaat sektöründe işgücü, part-time çalışma yapma eğiliminde yüzde 2,9 ile son sıralarda bulunmaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir.

Şekil 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

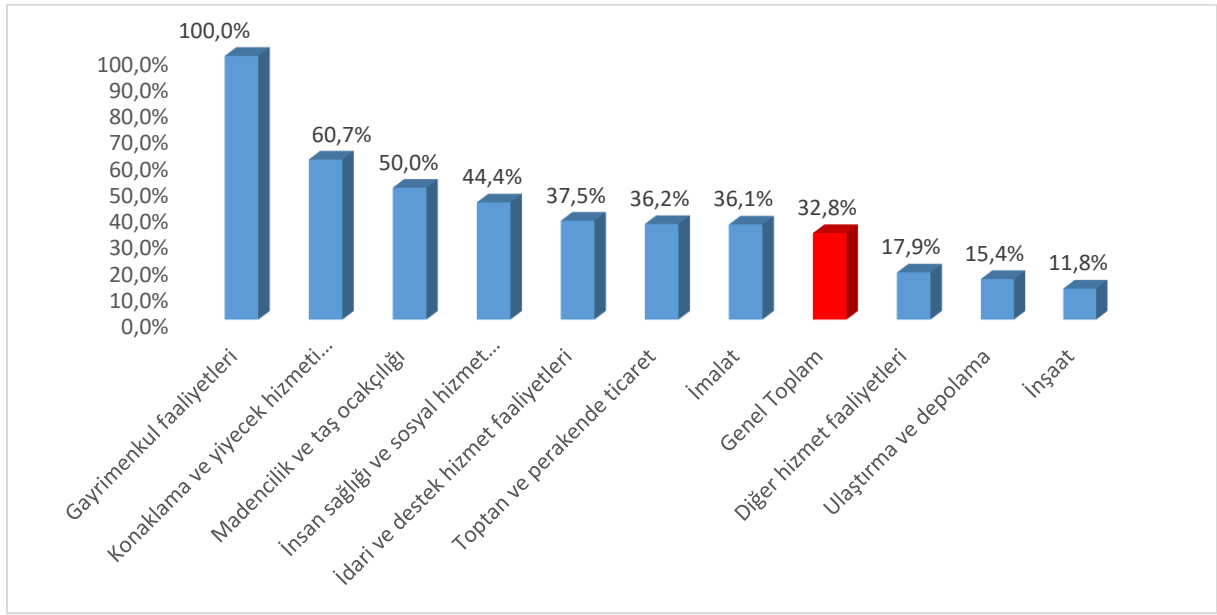

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,7'sini kadınlar oluşturmaktayken Edirne ilinde bu oran yüzde 44 olarak gerçekleşmiştir. Kadın çalışanların oranı Edirne ilinde Türkiye geneline göre 17,3 puan üzerinde gerçekleşmiştir.

Part-time çalışma yapma durumlarına göre Edirne ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 56,1 iken, bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 41,3 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33 iken bu oran part-time çalışmayan işyerlerinde yüzde 24,9'da kalmıştır. Edirne ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile benzer bir durum söz konusudur. Hatta part-time çalışma yapan işyerlerinde kadınlar mutlak olarak erkeklerden daha fazla çalışmaktadır.

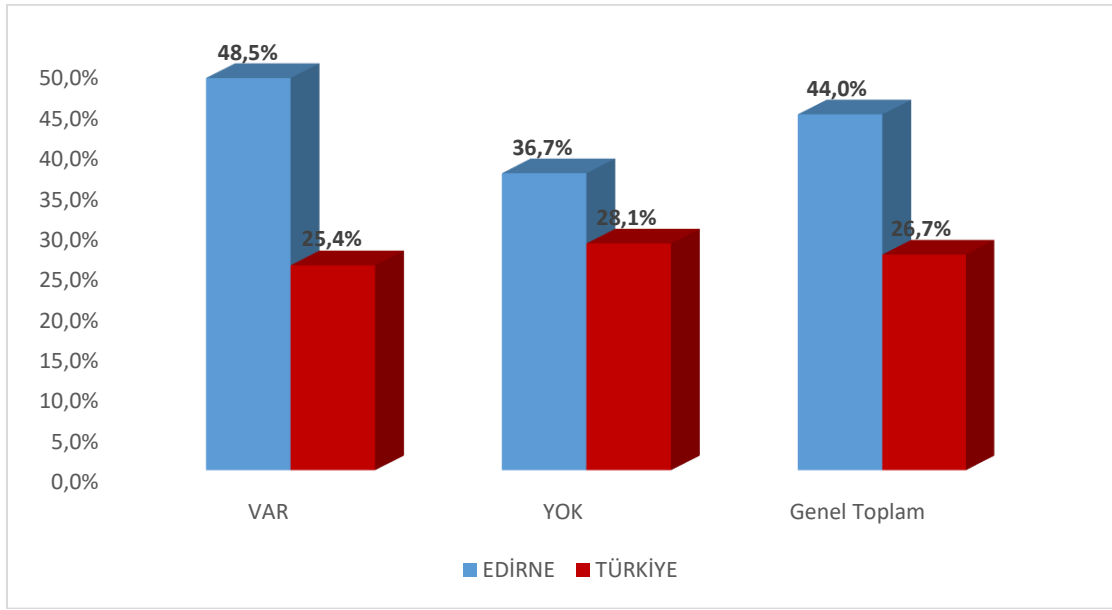
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde işyerlerinin yüzde 32,8’inde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 26,3’tür. Edirne ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri gayrimenkul faaliyetlerinde görünmektedir. Edirne ilinde bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamında vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise yüzde 11,8 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektörlerden biri olmuştur. İnşaat sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni çalışma saatlerinin vardiyalı çalışmaya elverişli olmayıp işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesinden kaynaklanmaktadır.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

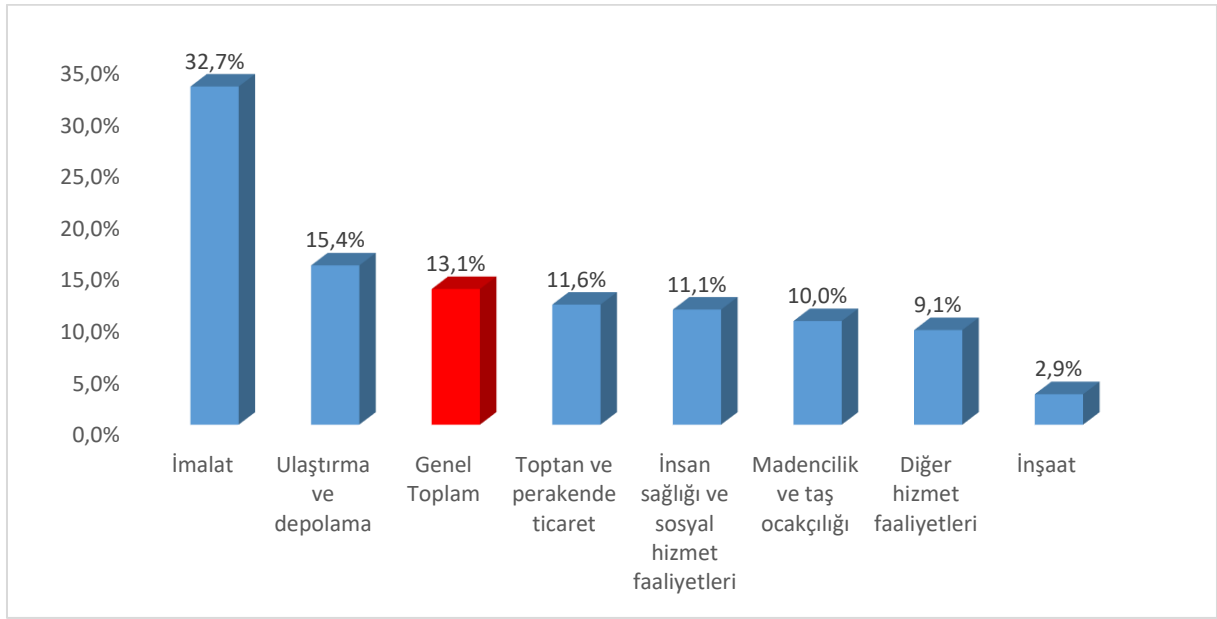

Kaynak: İPA 2018

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Edirne ilinde Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 48,5'i kadın, yüzde 51,5'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 36,7'ye düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark görülmemektedir. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 2,7 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Edirne ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

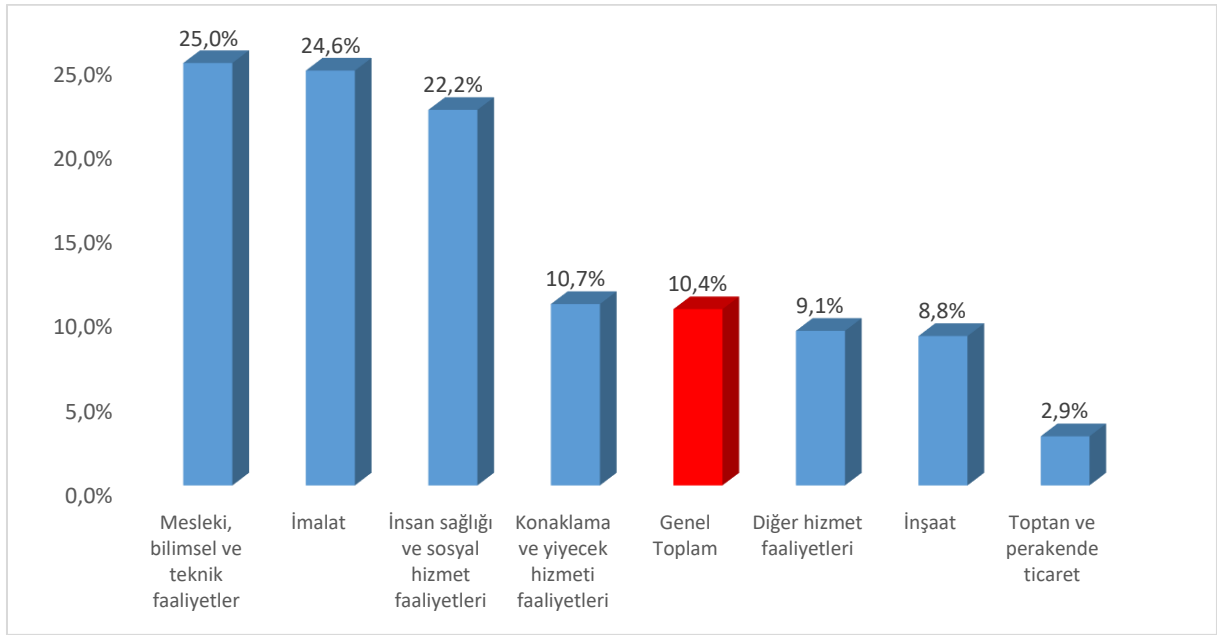

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde 17 sektörden 7 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 32,7'si ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 15,4 ile ulaştırma ve depolama sektörü bulunmaktadır. İmalat sektöründe ihracat yapma oranı anlamında Edirne ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. İmalat sektörü Türkiye ortalamasına bakıldığında da, benzer şekilde ortalamanın üzerindedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 22,4'ü ihracat yapmakta, Türkiye genelinde de ilk sırada yüzde 53,2 ile imalat sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlerle nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

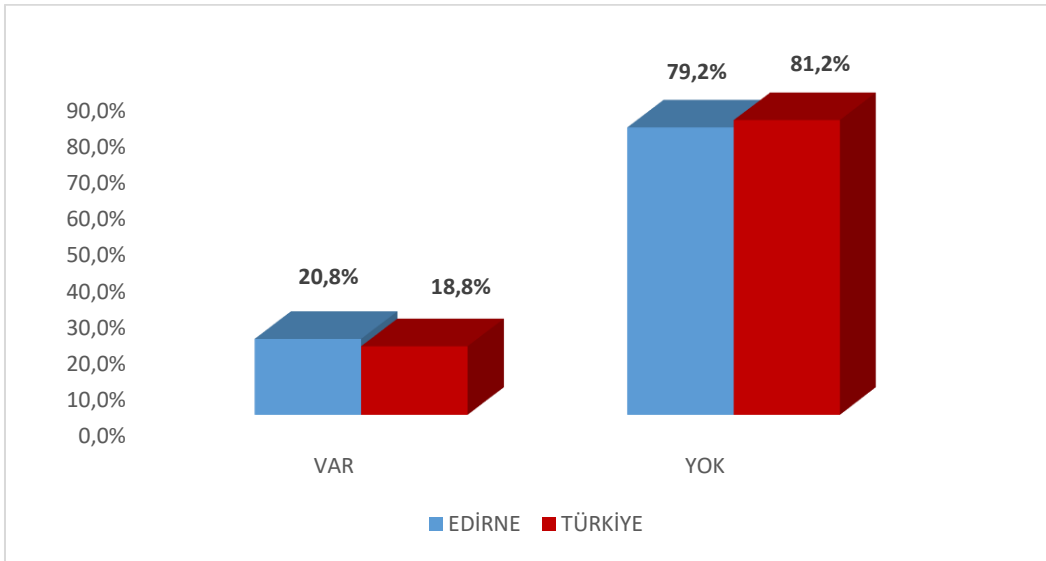
Şekil 11: Ar-Ge Çalışması Yapan İşyeri Durumu

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde 17 sektörden 7 sektörde bulunan işyerleri Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 10,4 olarak gerçekleşmiştir. mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 125' i Ar-Ge çalışması yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 24,6 ile imalat sektörü bulunmaktadır. Üç ve dördüncü sırada ise yüzde 22,7 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve yüzde 10,7 ile konaklama ve yiyecek hizmetleri yer almaktadır. Bu dört sektör Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı anlamında Edirne ili ortalamasının üzerindedir. Hatta ilk üç sıradaki sektörler Edirne ili ortalamasının belirgin farkla üzerindedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 14,5'i Ar-Ge çalışması yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 33,5 ile bilgi ve iletişim ve yüzde 31,2 ile imalat sektörleri ön plana çıkmaktadır. Edirne ilinde en fazla işverenler toptan ve perakende ticaret sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işyeri oranı yüzde 2,9 ile son sırada yer almaktadır.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşyeri Oranı (%)

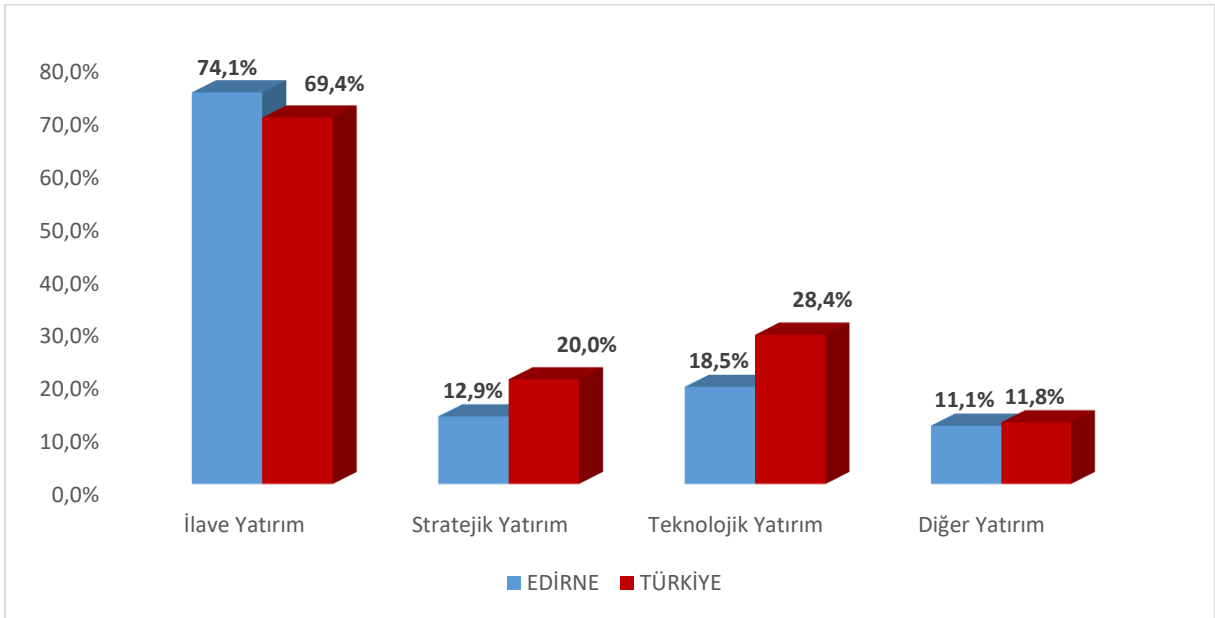

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin yüzde 20,8'i gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 18,8 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 13'te planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 13: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

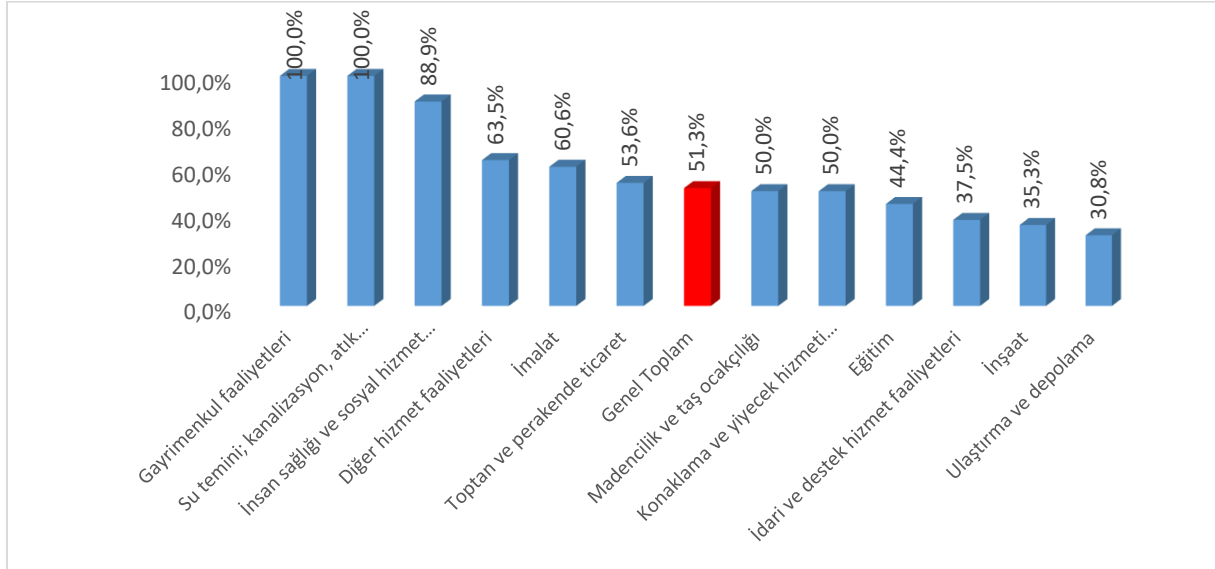

Kaynak: İPA 2018

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işyerleri yatırım türlerine göre incelendiğinde; Edirne ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işverenlerin yüzde 74,1'i ilave yatırım,

yüzde 18,5'i teknolojik yatırım ve yüzde 12,9'u stratejik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 69,4'ü ilave yatırım, yüzde 28,4'ü teknolojik yatırım, yüzde 20'si stratejik yatırım ve yüzde 11,8'i diğer yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Kaynak: İPA 2018

Şekil 14'te İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Edirne ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 51,3'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 46,7 olarak gerçekleşmiştir. Edirne ili, sektörler göre İŞKUR Hizmetlerinden faydalanma oranında Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Edirne ilinde gayrimenkul faaliyetleri, su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde yer alan işyerlerinin yüzde 100'ü İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan toptan ve perakende sektöründe ise bu oran yüzde 53,6 ile il geneli ortalamasının 2,3 puan farkla üzerindedir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İmalat	10,8%	78,6%	86,7%	43,1%	13,5%	10,8%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	0,0%	50,0%	75,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	2,7%	64,9%	62,2%	40,5%	2,7%	2,7%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	50,0%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	7,1%	50,0%	85,7%	57,1%	14,3%	7,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	33,3%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	25,0%	50,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	75,0%	75,0%	37,5%	12,5%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	13,7%	28,1%	71,2%	0,0%	28,8%
Genel Toplam	5,3%	63,9%	76,0%	43,6%	6,8%	6,0%

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan işyerleri en çok yüzde 76 ile eleman talebi hizmeti almıştır. İşyerlerinin 63,9'u danışmanlık ve yönlendirme hizmetinden yararlanırken yüzde 43,6'sı işbaşı eğitim programı hizmeti almak için İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Edirne ilinde madencilik ve taş ocakçılığı sektörü, su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü ve gayrimenkul faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin tamamı İŞKUR'un danışmanlık ve yönlendirme hizmeti ile eleman talebi hizmetinden faydalanırken, idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin tamamı ise eleman talebi ve işbaşı eğitim programı hizmetinden faydalanmıştır. Eğitim sektöründeki işyerlerinin tamamı da eleman talebinde bulunmuştur. İmalat, toptan ve perakende ticaret ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründeki işyerleri İŞKUR'un sunmuş olduğu tüm hizmetlerden yararlanmıştır.

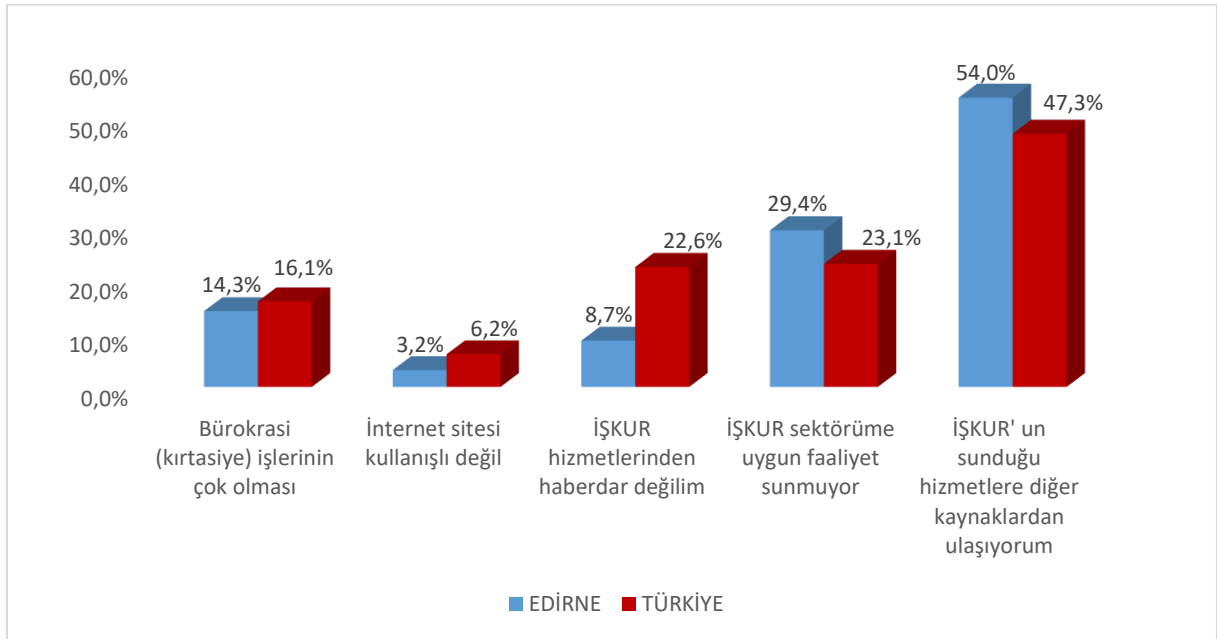
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlananların Memnuniyet Durumu

Memnuniyet	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İşbaşı Eğitim Programları	Kısa Çalışma Ödeneği	Mesleki Eğitim Kursu
Kararsızım	0,0%	0,0%	0,0%	3,5%	0,0%	12,5%
Memnun Değilim	0,0%	1,2%	1,0%	1,7%	0,0%	0,0%
Memnunum	100,0%	98,8%	99,0%	94,8%	100,0%	87,5%

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlananların memnuniyet oranları incelendiğinde; tüm hizmetlerden genel olarak memnun kalındığı bilgisine ulaşılmaktadır. İŞKUR'un en fazla sunulan hizmetleri olan danışmanlık ve yönlendirme, eleman talebi ve iş başı eğitim programı hizmetlerinde yüzde 100'e yakın değerlerde memnun kalındığı sonucu tabloya yansımıştır.

Şekil 15: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmayan işyerlerinin en büyük nedeni İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan da ulaşabilmeleri sonucunu görmekteyiz. Öyle ki; İŞKUR hizmetlerinden faydalanmayan işyerlerinin yüzde 54'ü diğer kaynaklardan da hizmetlere ulaştıklarını bildirmişlerdir. Bir diğer neden de yüzde 29,4 ile İŞKUR sektörüme uygun faaliyet sunmuyor diye belirtilmiştir. Yine yüzde 14,3'lük kesim kırtasiye işlerinin çok

olmasını neden göstermiştir. İŞKUR'un hizmetlerinden haberdar olmayan yüzde 8,7'lik bir kesim bulunurken, bu oran Türkiye ortalamasına göre belirgin şekilde azdır. Bu durum Edirne ilinin, işverenler ile iletişim içerisinde olduğu ve işverenlere; İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden ülke geneline göre daha fazla bilgilendirme yapıldığı görülmektedir.

Mevcut İstihdam

Edirne ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Edirne ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 16 bin 673 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 9 bin 339 çalışan erkeklerden, 7 bin 333 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 11: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	4.233	3.621	7.854
Toptan ve perakende ticaret	617	2.023	2.640
Diğer hizmet faaliyetleri	1.270	686	1.956
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	330	561	890
İnşaat	98	747	845
Madencilik ve taş ocaklığı	33	651	684
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	451	221	672
Ulaştırma ve depolama	24	518	542
Eğitim	182	106	288
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	65	113	178
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	18	61	78
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	2	20	22
Gayrimenkul faaliyetleri	7	7	15
Bilgi ve iletişim	3	6	9
Genel Toplam	7.333	9.339	16.673

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre dağılımda ise; Edirne ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı imalat ile toptan ve perakende ticaret sektörlerinde istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Edirne ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerin yüzde 38,7'si, kadınların ise yüzde 57,7'si imalat sektöründe istihdam edilmektedir. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 47,1 olarak gerçekleşmiştir.

Edirne ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinde kadın çalışan sayısının, erkek çalışan sayısından fazla olduğu sektörler imalat, diğer hizmet faaliyetleri, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, eğitim sektörleridir. Diğer hizmet faaliyetleri sektöründe ise kadın çalışanların sayısı erkek çalışanların sayısından yaklaşık 2 kat daha fazladır.

Erkek çalışan sayısının fazla olduğu sektörler ise, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, idari ve destek hizmet faaliyetleri, ulaştırma ve depolama, madencilik ve taş ocakçılığı, inşaat, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve toptan ve perakende ticaret sektörleridir. İnşaat sektörü ile madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe erkek çalışanların fazla olması işin niteliği bakımından beklenen bir değerdir. Türkiye genelinde ise sağlık ve eğitim sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla sayıda çalışmaktadır.

Tablo 12: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	2.695	3.265	5.960
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.646	952	2.598
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1.003	1.217	2.220
Hizmet ve Satış Elemanları	517	1.278	1.795
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	662	983	1.645
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	220	858	1.078
Profesyonel Meslek Mensupları	542	490	1.032
Yöneticiler	48	243	290
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	1	54	55
Genel Toplam	7.333	9.339	16.673

Kaynak: İPA 2018

Toplam çalışanların içerisinde tesis ve makine operatörleri ve montajcılar grubunda çalışanların oranı diğer meslek grupları ile kıyaslandığında önemli bir ölçüde ayrılmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 35,7'si, erkek çalışanların yüzde 34,9'u ve kadın çalışanların yüzde 36,7'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 15,5 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 13,3 oranı ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır.

Edirne ilinde kadınlarda en fazla çalışanın olduğu ilk üç meslek grubu il genelindeki toplam çalışan sayılarına göre sıralaması aynı iken, erkeklerde ise bu sıra farklılık göstermektedir. Erkeklerin en fazla çalıştığı il üç meslek grubu sırası ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, hizmet ve satış elemanları ve sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar şeklindedir.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları ve yöneticiler şeklindedir.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Şoför-Yük Taşıma
Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı	Müşteri Hizmetleri Görevlisi/Asistanı
Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi	Şoför (Yolcu Taşıma)
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi	Madenci (Genel)
Şoför (Yolcu Taşıma)	Kesimci (Konfeksiyon)	Makineci (Dikiş)
Garson (Servis Elemanı)	İplik Temizleme İşçisi	Garson (Servis Elemanı)
Temizlik Görevlisi	Bulaşıkçı (Steward)	Beden İşçisi (Genel)
Madenci (Genel)	Kasiyer	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Kesimci (Konfeksiyon)	Muhasebeci	Temizlik Görevlisi

Kaynak: İPA 2018

Tablo 13'te ise Edirne ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. makineci (dikiş) mesleği hem kadınlarda hem de toplamda en fazla çalışılan meslek olarak ortaya çıkmıştır. Yine kadınlarda ve toplamda en fazla çalışılan meslekler müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı, konfeksiyon işçisi ve iplik eğirme operatörü (ring/vater/vargel) meslekleri şeklinde sıralanmıştır.

Erkeklerde ise şoför-yük taşıma mesleği ilk sıradadır. müşteri hizmetleri görevlisi/asistanı mesleği de kadınlarda olduğu gibi erkeklerde de ikinci sıradadır. Bu meslekler dışında kadınlar temizlik görevlisi, kesimci (konfeksiyon), iplik temizleme işçisi, bulaşıkçı (steward), kasiyer ve muhasebeci gibi mesleklerde de çalışırken, erkekler ise madenci (genel), garson (servis elemanı), beden işçisi (genel), satış temsilcisi / plasiyer gibi mesleklerde çalışmaktadırlar.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yönleltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İş Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İş Olan İşyeri Oranı
İmalat	178	2,2%	22,9%
Toptan ve perakende ticaret	37	1,4%	13,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	26	2,9%	25,0%
İnşaat	6	0,7%	5,9%
Ulaştırma ve depolama	6	1,2%	15,4%
Madencilik ve taş ocakçılığı	6	0,9%	20,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5	2,9%	12,5%
Eğitim	3	1,1%	11,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	0,2%	11,1%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	6,7%	100,0%
Genel Toplam	271	1,6%	15,4%

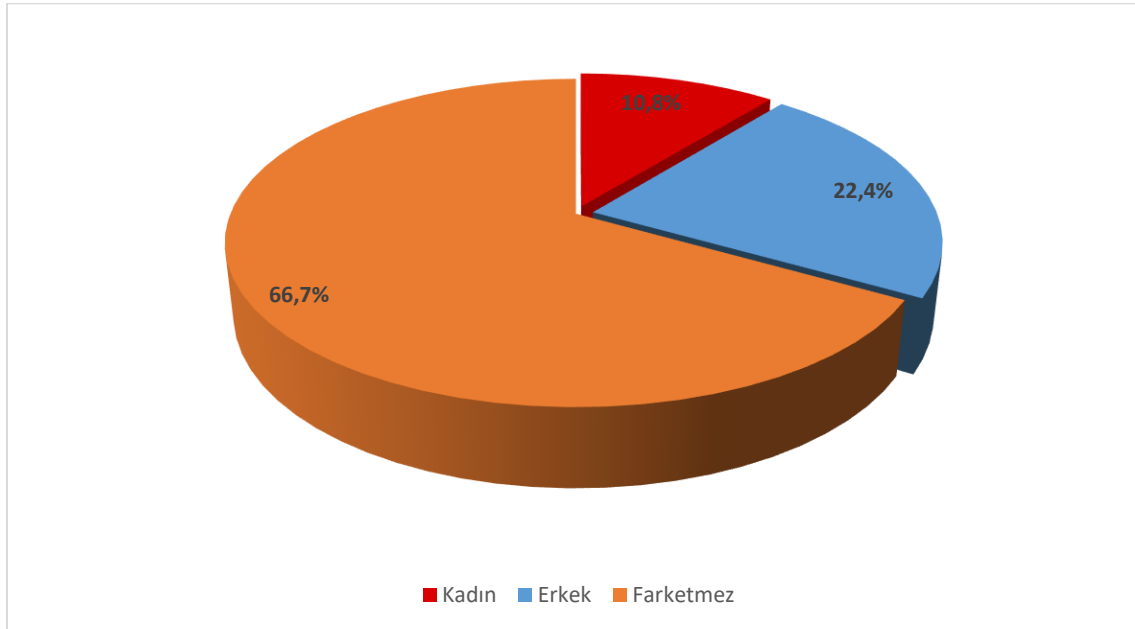
Kaynak: İPA 2018

Edirne ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 42 işyerinde 271 açık iş tespit edilmiştir. Edirne ilinde imalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 271 kişilik açık işin yüzde 65,6'sına tekabül eden 178 kişilik kısmı, imalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise toptan ve perakende ticaret ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir. Bu sektörler geçen yıl da benzer gerçekleşmiş, yalnızca 2018 yılında konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, inşaat sektörünün önüne geçerek üçüncü sırada yer almıştır.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 14'ten de görüleceği üzere Edirne ilinde açık iş oranı yüzde 1,6 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Edirne ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 125 kişilik dolu kadronun yanında 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Edirne ilinde açık iş oranı geçen yılın verilerine göre de; 1,9 olarak tespit edilmiştir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 2,2 ile imalat sektörü olarak görülmektedir. 2017 yılında açık iş oranı en yüksek olan sektörler ise; yüzde 2,6 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü ile imalat sektörü ilk sırayı paylaşmıştır.

Edirne ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 15,4'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran 2017 yılında 15,8 ile yine yakın bir değerdedir. Yüzde 15,4 olan açık işi olan işyeri oranı Türkiye ortalamasının altında olup, Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir. Açık işi olan işyeri oranında, gayrimenkul sektörü yüzde 100 ile ön plana çıksada, sektörde Edirne ilinde 20+ çalışanı olan 1 işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Edirne ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık işi olan işyeri oranında imalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 4 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

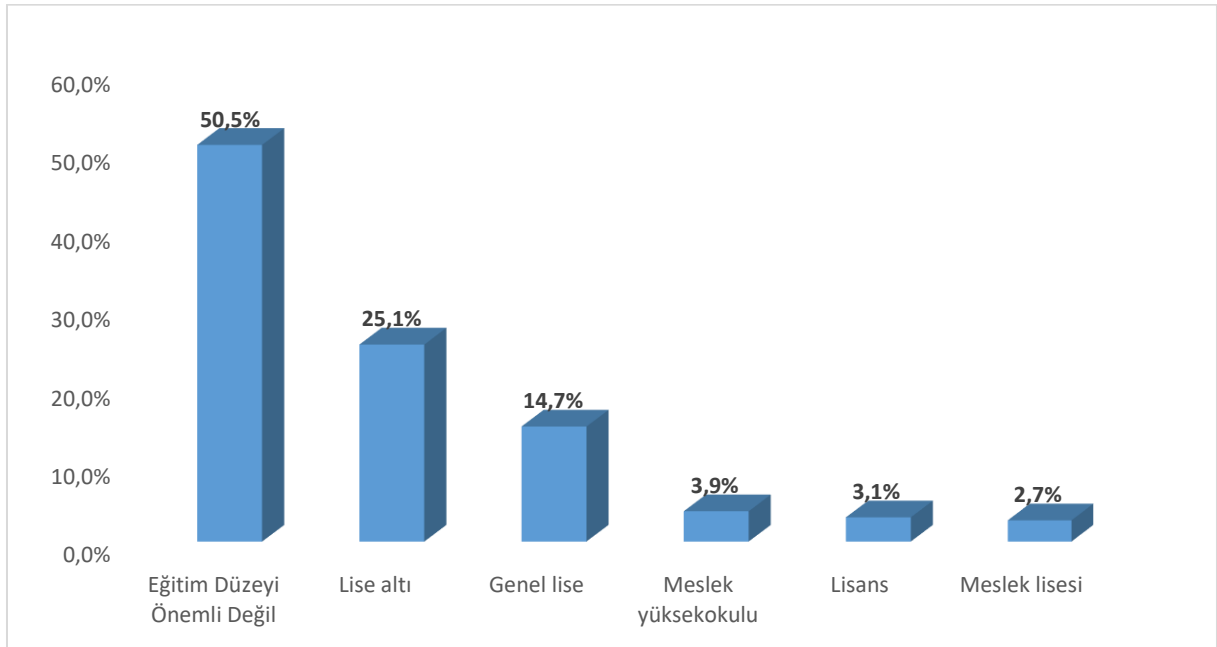
Şekil 16: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

Kaynak: İPA 2018

Şekil 16’da Edirne ilinde ve Türkiye genelinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Edirne ilinde açık işlerin yüzde 22,4’ünde işverenler erkek işgücü talep etmekte iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 39,4 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Edirne ilinde yüzde 10,8 düzeyine çıkmıştır. Edirne ilindeki işverenler kadınlar çalışanları Türkiye geneline göre daha fazla tercih etmektedir. Türkiye genelinde işverenlerin yaklaşık yarısı açık işlerinde herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Edirne ilinde ise işverenlerin yüzde 66,7’si açık işlerinde cinsiyet tercihinde bulunmamıştır. Kadın çalışan oranı düşük olmasına rağmen açık işlerde cinsiyet çok önemli değildir.

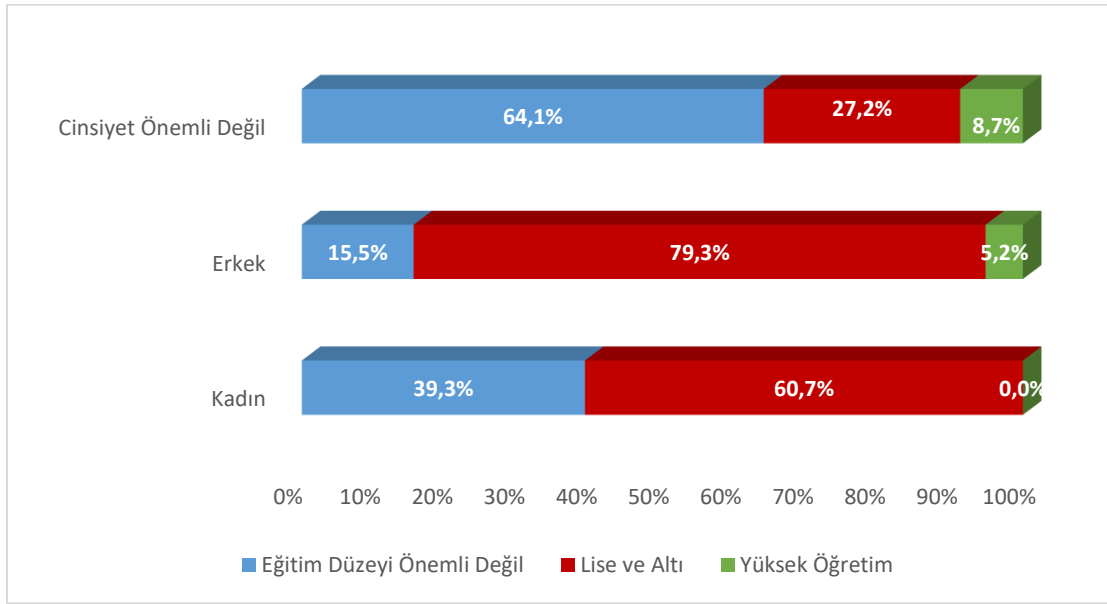
Şekil 17: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilindeki açık işlerin yüzde 50,5’inde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise yüzde 25,1 ile lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 2,7 ile meslek lisesidir. Edirne işgücü piyasasında açık işlerde eğitim düzeyinin çok önemli olmadığı görülmektedir.

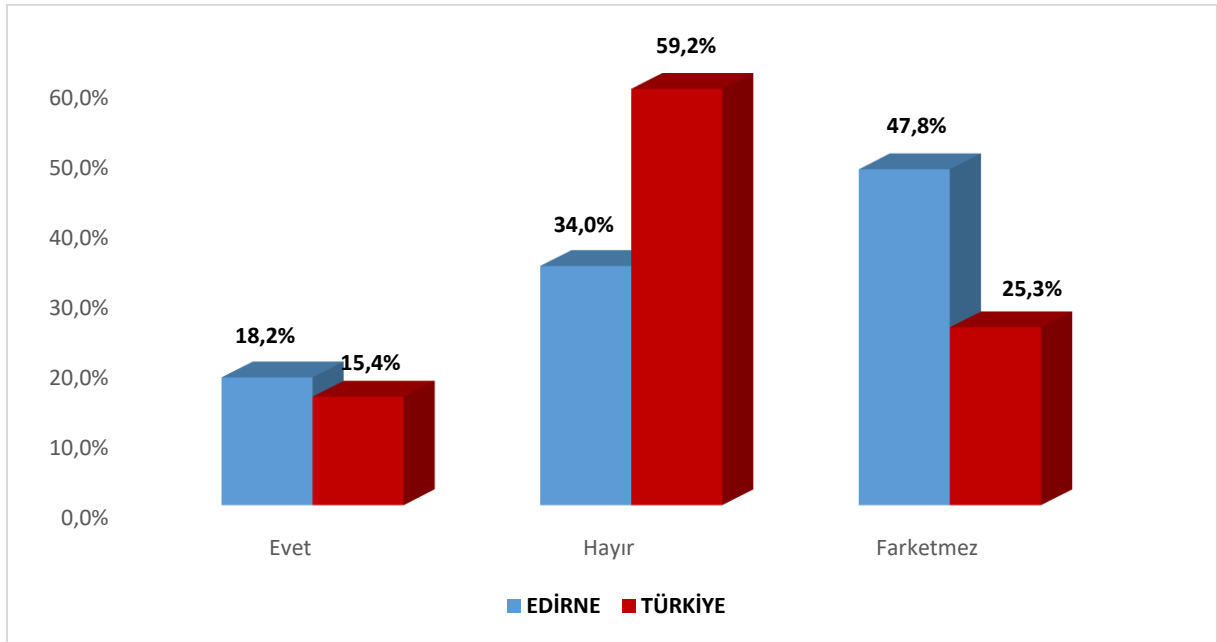
Şekil 18: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Şekil 18’de açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 64,1 oranında eğitim düzeyi de önemli görülmemektedir. Yüzde 27,2 oranında lise ve altı seviyesinde ve yüzde 8,7 oranında ise yüksek öğretim seviyesinde işgücü tercih edilmektedir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 15,5 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 39,3 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Hem kadın hem de cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, eğitim düzeyi önemli değil seçeneği ön plana çıkmaktadır. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde ise lise ve altı seçeneği ön plandadır. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; erkeklerde kadınlara nazaran daha fazla oranda yükseköğretim seviyesinde işgücü talep edilmiştir.

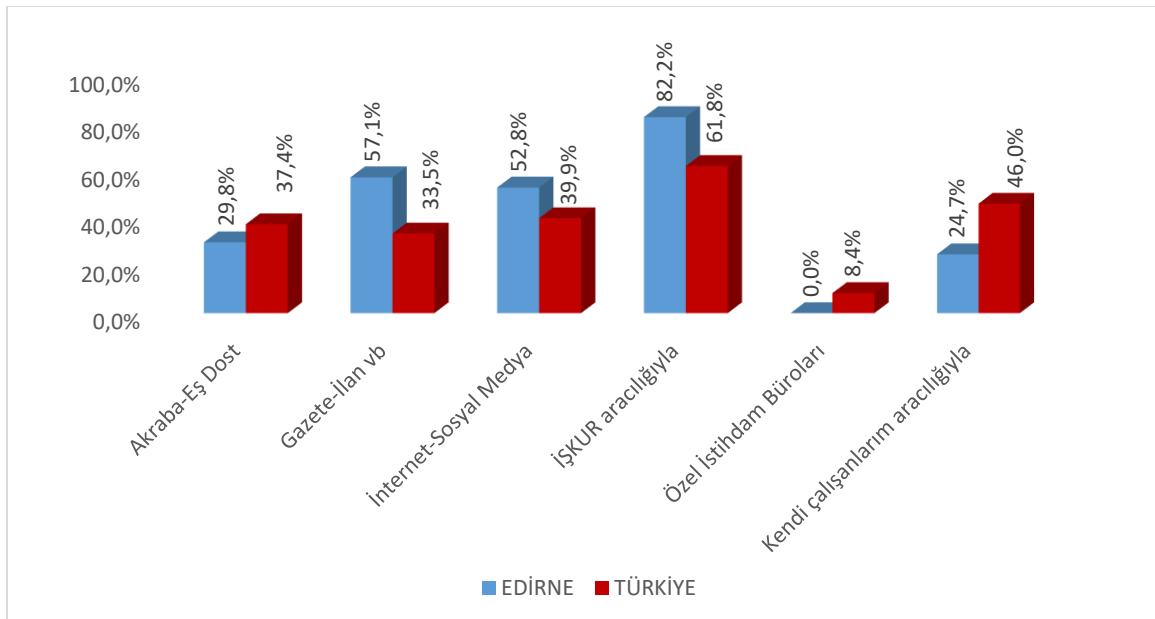
Şekil 19: Açık İşlerde Engelli Çalıştırmak İstenmesi

Kaynak: İPA 2018

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Edirne ilinde yüzde 18,2 oranında “evet” denilmiştir. Farketmez diyenlerin oranı yüzde 47,8’dir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede her 5 açık iş için 3 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Türkiye genelinde ise yüzde 15,4 oranında evet, yüzde 25,3 oranında farketmez denmiştir. Yani her 5 açık iş için 2 engelli tercih edilebileceği söylenmiştir. Edirne ili Türkiye geneline göre engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha yüksek oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 20: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 20’de Edirne ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Edirne ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 82,2 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61,8 olarak gerçekleşmiştir. Edirne ilinde ikinci sırada yüzde 57,1 ile gazete-ilan vb arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 52,8 ile internet-sosyal medya arama kanalı olarak kullanılmıştır. Özel istihdam büroları arama kanalı Edirne ilinde kullanılmamaktadır.

Tablo 15: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	1	2	1
Takım Çalışması	2	2	1	2
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	4	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	3	5	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	-	4	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	5	5	6	6
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	7	7	7
Proje Tabanlı Çalışma	-	6	8	8
Bilgisayar kullanımı	-	7	9	9
Yabancı Dil	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde cinsiyete göre açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Kadınların ve erkeklerin talep edildiği açık işlerde fiziki ve bedensel yeterlilik becerisi öne çıkmaktadır. Yine hem kadınların hem de erkeklerin tercih edildiği açık işlerde takım çalışması becerisi ikini sırada yer almıştır. Kadınlarda iletişim ve ifade yeteneği, yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe ve hesap yapabilme (analitik beceri) becerileri sırası ile tercih edilmektedir. Erkeklerde ise fiziki ve bedensel yeterlilik ve takım çalışmasından sonra yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe, sorun çözme ve inisiyatif alabilme ve iletişim ve ifade yeteneği, proje tabanlı çalışma ve son olarak satış ve pazarlama becerisi ile bilgisayar kullanımı becerisi gelmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde takım çalışması öncelik kazanmaktadır.

Tablo 16: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	122	5,2%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	53	0,9%
Hizmet ve Satış Elemanları	39	2,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	24	1,4%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	18	1,6%
Profesyonel Meslek Mensupları	9	0,9%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4	0,2%
Yöneticiler	1	0,4%
Genel Toplam	271	1,6%

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar olduğu tespit edilmiş olup, bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 45'tir. İkinci sırada ise tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu bulunmaktadır.

Edirne ili için tespit edilen yüzde 1,6'lık açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 5,2 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Bu oran il genelindeki açık oranından oldukça fazladır. Hizmet ve satış elemanları meslek grubundaki açık iş oranı da yüzde 2,1 ile il genelindeki açık iş oranından fazladır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	50,0%	0,0%	50,0%	75,0%	0,0%	50,0%
Hizmet ve Satış Elemanları	37,8%	5,4%	59,5%	67,6%	0,0%	35,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	95,7%	78,3%	4,3%	95,7%	0,0%	21,7%
Profesyonel Meslek Mensupları	55,6%	22,2%	44,4%	77,8%	0,0%	66,7%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,9%	85,4%	83,7%	98,3%	0,0%	6,9%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	88,2%	0,0%	41,2%	82,4%	0,0%	35,3%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	35,3%	51,0%	3,9%	51,0%	0,0%	47,1%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	29,8%	57,1%	52,8%	82,2%	0,0%	24,7%

Kaynak: İPA 2018

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı ilk üç meslek grubu yöneticiler, sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve nitelik gerektirmeyen meslekler olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işler yüksek oranlarla İŞKUR aracılığı ile aranmıştır. İŞKUR kanalı genel olarak tüm meslek gruplarında en fazla tercih edilen arama kanalı olmuştur.

İŞKUR kanalından sonra en fazla tercih edilen kanallar yüzde 57,1 ile gazete-ilan vb, yüzde 52,8 ile internet-sosyal medya kanalı olmuştur.

Akraba-eş dost kanalı, yöneticilerde; gazete-ilan vb kanalı, büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları ile yöneticilerde; kendi çalışanlarım aracılığı ile arama kanalı ise sadece yöneticiler meslek grubunda tercih edilmemiştir.

Tablo 18: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Konfeksiyon İşçisi	-	3	-	-	-	-	-	2	-	1
Makineci (Dikiş)	-	1	-	4	4	-	-	3	-	2
Paketleme İşçisi	-	-	-	-	-	-	2	1	-	3
Kasiyer	-	1	2	4	-	5	-	3	-	-
Şoför-Yük Taşıma	-	1	4	-	-	-	3	3	-	2
Satış Danışmanı / Uzmanı	-	-	1	2	-	4	3	-	-	-
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	-	-	-	-	2	-	3
Reyon Görevlisi	-	1	2	4	-	-	-	3	-	-
Elektrik Teknisyeni	-	2	-	-	-	-	1	3	-	-
Garson (Servis Elemanı)	-	1	-	2	-	-	-	4	-	3

Kaynak: İPA 2018

Tablo 18’de Edirne ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. makineci (dikiş), kasiyer, şoför-yük taşıma, beden işçisi (genel), reyon görevlisi ve garson (servis elemanı) mesleklerinde aranan becerilerdeki ilk öncelik fiziki ve bedensel yeterlilik olarak ön plana çıkmaktadır.

Konfeksiyon işçisi mesleğinde yeterli mesleki, teknik bilgi ve tecrübe, paketleme işçisi mesleğinde takım çalışması, satış danışmanı / uzmanı mesleğinde hesap yapabilme (analitik beceri) becerileri öncelikli olarak aranmaktadır.

Tablo 19: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Konfeksiyon İşçisi	Şoför-Yük Taşıma	Konfeksiyon İşçisi	Konfeksiyon İşçisi
Makineci (Dikiş)	Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)	Konfeksiyon İşçisi
Kasiyer	Elektrik Teknisyeni	Paketleme İşçisi	Paketleme İşçisi
Bulaşıkçı (Stevard)	Asansör Bakım ve Onarım İşçisi	Satış Danışmanı / Uzmanı	Kasiyer
Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	Servis Komisi	Şoför-Yük Taşıma
Bagaj Taşıyıcısı (Bellboy)	Garson (Servis Elemanı)	Pazarlamacı	Satış Danışmanı / Uzmanı
-	Reyon Görevlisi	Reyon Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
-	Tır-Çekici Şoförü	Kasiyer	Reyon Görevlisi
-	Şoför (Yolcu Taşıma)	Ön Muhasebeci	Elektrik Teknisyeni
-	Beton Transmikser Operatörü	Satış Temsilcisi / Plasiyer	Garson (Servis Elemanı)

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde en fazla açık iş olan meslekler; konfeksiyon işçisi, paketleme işçisi, kasiyer, şoför-yük taşıma, satış danışmanı / uzmanı, beden işçisi (genel), reyon görevlisi, elektrik teknisyeni ve garson (servis elemanı) dır. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan üç meslek; konfeksiyon işçisi, makineci (dikiş) ve kasiyer iken erkeklerde ise şoför-yük taşıma, beden işçisi (genel) ve elektrik teknisyenidir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise konfeksiyon işçisi, makineci (dikiş) ve paketleme işçisi meslekleri ön plana çıkmaktadır.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Edirne ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 32 bin 229 işyerinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir.

Edirne ilinde ise 20+ istihdamlı 91 işyeri temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 33 ile Edirne ilinin ülke genelinden daha fazla eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir. Söz konusu bu oran Türkiye geneli için yüzde 31 olarak hesaplanmıştır.

Edirne ilinde eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin; İmalat, Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde olduğu görülmektedir. Çünkü bu sektörler işyeri sayısı da fazladır. TGÇM'nin de fazla olduğu görülmektedir.

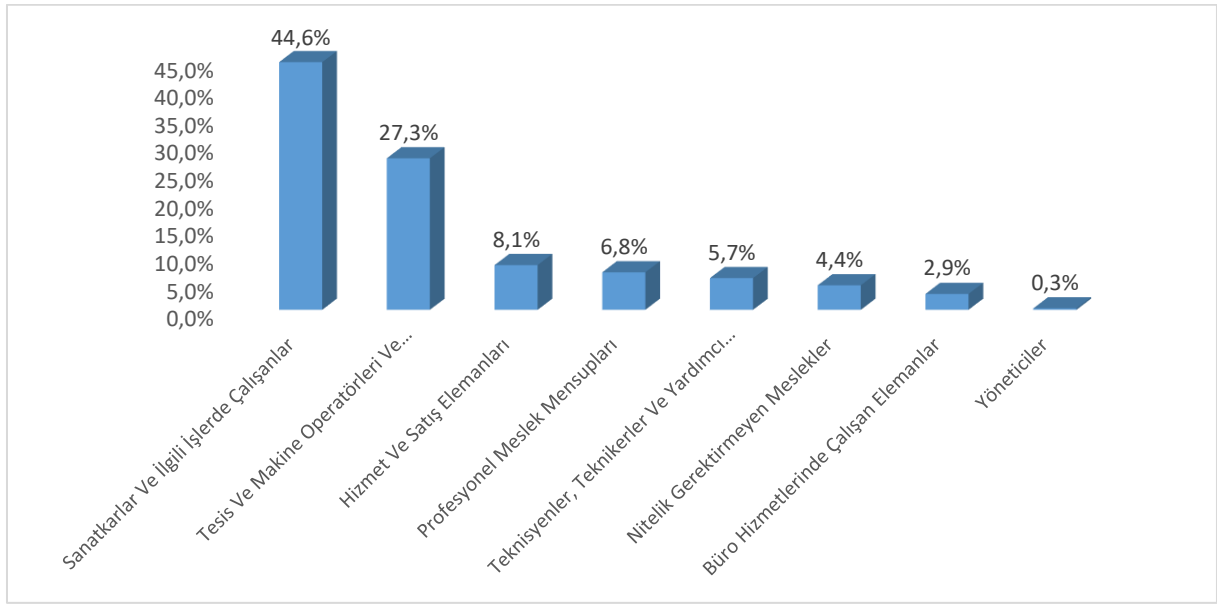
Tablo 20: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	239
Toptan ve perakende ticaret	53
İnşaat	42
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	31
Eğitim	13
Ulaştırma ve depolama	9
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4
Diğer hizmet faaliyetleri	2
Gayrimenkul faaliyetleri	1
Madencilik ve taş ocaklığı	1
Genel Toplam	402

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde 402 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle imalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Edirne ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 59,4'ü bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, toptan ve perakende ticaret ile İnşaat sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 21: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 179 kişi ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 44,6'sı bu meslek grubunda yer almaktadır. Yöneticiler meslek grubu en az temininde güçlük çekilen meslek grubu olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye genelinde de 20+ istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranında birinci sırada, tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu bulunmaktadır. yöneticiler meslek grubu da Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilme oranında son sırada yer almıştır. Araştırma sonuçları göstermektedir ki yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Edirne ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 21: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

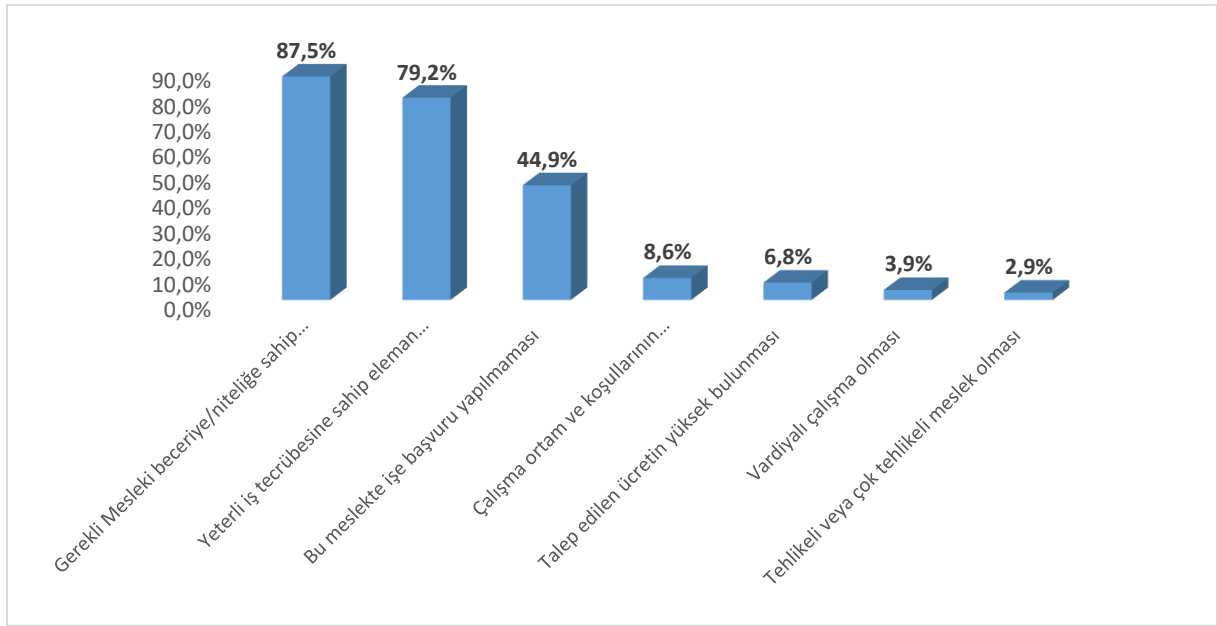
TGÇM	Eleman Sayısı
Konfeksiyon İşçisi	121
Makineci (Dikiş)	73
Soğuk Demirci	10
Garson (Servis Elemanı)	10
Şoför-Yük Taşıma	10
Beden İşçisi (Genel)	9
Pazarlamacı	6
Boyacı ve Yüzey Hazırlamacı/Yapı Dekorasyoncusu	5
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni-Ortaöğretim	5
Diğer	151
Toplam	402

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 121 kişi ile konfeksiyon işçisi mesleği yer almaktadır. Bu mesleğin ardından 73 kişi ile makineci (dikiş) meleği gelmektedirler. Soğuk demirci, garson (servis elemanı) ve şoför-yük taşıma meslekleri ise 10'ar kişi ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre, temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; makineci (dikiş) ve garson (servis elemanı) meslekleri yine değişmeyerek ilk onda yer almaktadır. Edirne ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler. Konfeksiyon İşçisi, makineci (dikiş), garson (servis elemanı), beden işçisi (genel) ve şoför-yük taşıma mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 22: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında Türkiye geneli 20+ istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımında olduğu gibi ilk sırada gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ön plana çıkmaktadır.

Öyle ki; bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil, ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 2017 ve 2018 yılları itibariyle karşılaştırıldığında; genel itibariyle nedenlerin sıralaması aynı olsa da, oranlardaki farklılıklar dikkat çekmektedir. 2017 yılında ilk sırada yüzde 83,7 ile gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeni yer alırken, 2018 yılında aynı neden yüzde 87,5 olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında ikinci sırada yüzde 63,3 ile yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması nedeni yer alırken, 2018 yılında bu neden yüzde 79,2 olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında üçüncü sırada yüzde 53,5 ile bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni yer alırken, 2018 yılında bu neden yüzde 44,9 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek bulunması	Vardiyalı çalışma olması	Tehlikeli veya çok tehlikeli meslek olması
Konfeksiyon İşçisi	82,7%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Makineci (Dikiş)	2,9%	100,0%	78,6%	14,3%	0,0%	0,0%	0,0%
Soğuk Demirci	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	0,0%	50,0%	100,0%	0,0%	50,0%	50,0%	0,0%
Şoför-Yük Taşıma	20,0%	70,0%	60,0%	10,0%	20,0%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	88,9%	11,1%	100,0%	88,9%	0,0%	0,0%	0,0%
Pazarlamacı	83,3%	100,0%	83,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Boyacı ve Yüzey Hazırlamacı/Yapı Dekorasyoncusu	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni-Ortaöğretim	100,0%	40,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Kurye	20,0%	80,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, konfeksiyon işçisi, makineci (dikiş), soğuk demirci, pazarlamacı, boyacı ve yüzey hazırlamacı/yapı dekorasyoncusu olmak üzere ilk on meslekten beş tanesinin güçlük çekilme nedeni gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması olduğu görülmektedir. Yine konfeksiyon işçisi, soğuk demirci, garson (servis elemanı), beden işçisi (genel) ve boyacı ve yüzey hazırlamacı/yapı dekorasyoncusu mesleklerinde de temininde güçlük çekilme nedeni yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması olduğu görülmektedir.

Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedeni sadece din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmeni-ortaöğretim mesleğinde gerçekleşmiştir.

Tablo 23: Çalışan Sayısı, Açık İş ve TGÇM Durumuna Göre En Fazla Talep Edilen Meslekler

MESLEKLER
Konfeksiyon İşçisi
Pazarlamacı
Tır-Çekici Şoförü
Beden İşçisi (Genel)
Kasiyer
Garson (Servis Elemanı)
Ön Muhasebeci
Şoför-Yük Taşıma
Makineci (Dikiş)
Satış Danışmanı / Uzmanı

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde çalışan sayısına oranla açık iş ve TGÇM sayıları baz alınarak Veri Zarflama Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz sayesinde açık iş, TGÇM ve çalışan sayısı birlikte analiz edilerek Edirne ilinde işverenler tarafından en fazla talep edilen meslekler ortaya çıkartılmıştır.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Edirne ilinde 2018 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Edirne ilinde işverenlerin yüzde 27,4’ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Edirne’de bu sayı 3’e yükselmektedir. Öte

yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,5 olarak öngörülürken Edirne ilinde ise ülke genelinden farklı olarak yüzde 0,4 olarak öngörülmüştür.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
Toptan ve perakende ticaret	31,9%	0,0%	24,6%	43,5%
İmalat	32,8%	0,0%	41,0%	26,2%
İnşaat	26,5%	0,0%	52,9%	20,6%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	28,6%	0,0%	42,9%	28,6%
Eğitim	33,3%	0,0%	44,4%	22,2%
Madencilik ve taş ocakçılığı	30,0%	0,0%	10,0%	60,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	22,2%	0,0%	33,3%	44,4%
Ulaştırma ve depolama	15,4%	0,0%	61,5%	23,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	9,1%	9,1%	54,8%	27,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	12,5%	0,0%	37,5%	50,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	75,0%	25,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-	-	-	-
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-	-	-	-
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	-	-	-
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	27,4%	0,4%	39,0%	33,2%

Kaynak: İPA 2018

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin ilk beşi sırasıyla eğitim, imalat, toptan ve perakende ticaret, madencilik ve taş ocakçılığı ve konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri iken, tek azalış bekleyen sektör yüzde 9,1 ile diğer hizmet faaliyetleri sektörü olmuştur.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
İnşaat	84	9,9%
Eğitim	27	9,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	79	8,9%
İmalat	551	7,0%
Toptan ve perakende ticaret	141	5,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	8	4,7%
Madencilik ve taş ocakçılığı	27	4,0%
Ulaştırma ve depolama	20	3,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	12	1,7%

Kaynak: İPA 2018

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde; 2019 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 4,5 artacağı beklenmekte olup; Edirne’de ise bu oran, yüzde 5,7 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 1.551 kişilik artış ile İmalat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 9,9 ile inşaat sektöründe beklenmektedir. Beklenen değişim 84 kişilik artıştır. Net istihdam değişiminin en az olduğu sektör ise 8 kişilik artış ile idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründedir.

Mevcut istihdamda en fazla çalışan 7.854 kişi ile imalat sektörüken; bu sektördeki net istihdam değişimi 551 kişi ile yüzde 7’lik bir net artışa denk gelmektedir.

İstihdam azalışı beklenen sektör ise bulunmamaktadır.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	314	14,2 %
Hizmet ve Satış Elemanları	115	6,4%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	366	6,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	100	6,1%
Profesyonel Meslek Mensupları	24	2,3%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	23	2,1%
Yöneticiler	2	0,7%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4	0,2%
Genel Toplam	949	5,7%

Kaynak: İPA 2018

En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu 366 kişilik artış ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 2 kişilik artış ile yöneticiler meslek grubundadır.

Çalışan sayısında ilk sırada yer alan tesis ve makine operatörleri meslek grubu net istihdam değişim oranında ise yüzde 6,1’lik bir oran ile üçüncü sırada yer almaktadır. Net istihdam değişim oranında ilk sırada yüzde 14,2 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. NIDO’da üçüncü sırayı tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ile nitelik gerektirmeyen meslek grupları paylaşmaktadır.

Net istihdam değişiminde büyük farklılık gözlemlenen, diğer yandan net istihdam değişim oranı aynı gerçekleşen iki meslek grubu olan; tesis ve makine operatörleri meslek grubu ve nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki bu çakışmanın nedeni bu iki meslek grubunda istihdam edilen sayıları arasındaki farktır. Edirne ilinde, tesis ve makine operatörleri meslek grubu 5 bin 960 ile en yüksek istihdama sahip grup iken, nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda istihdam 1.645 kişidir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

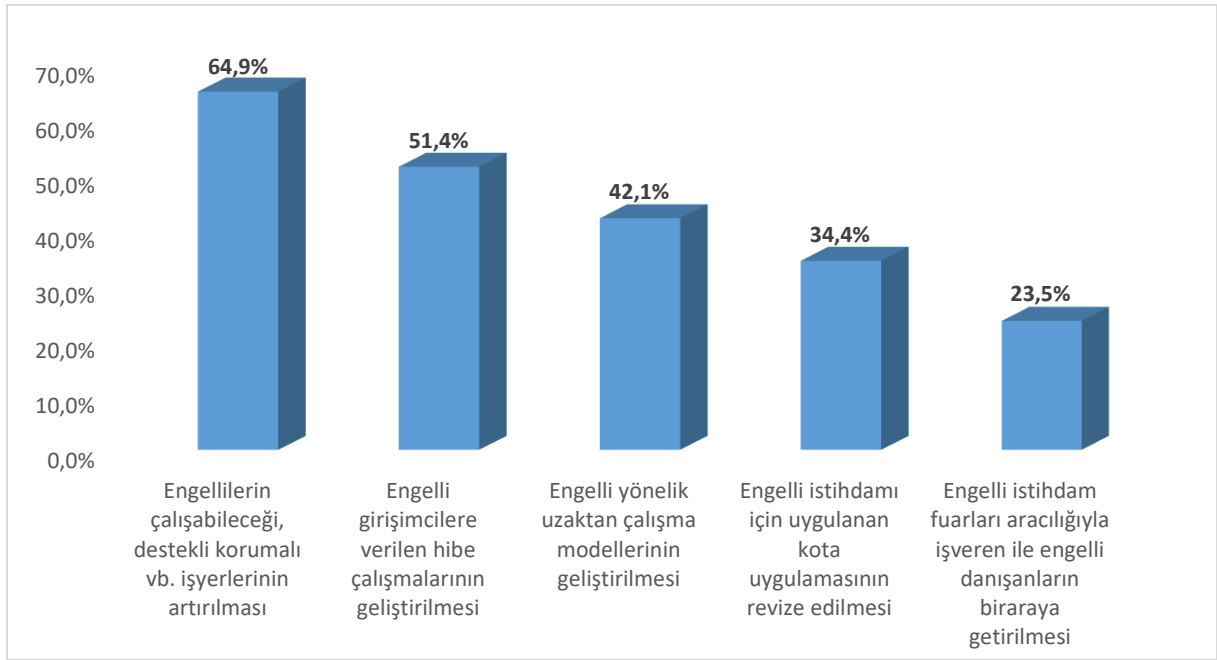
Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Konfeksiyon İşçisi	Ziraat Mühendisi
Makineci (Dikiş)	
Tuğla İmal İşçisi	
Garson (Servis Elemanı)	
İnşaat İşçisi	
Kesimci (Konfeksiyon)	
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	
Pres Ütücü	
Madenci (Genel)	
Kasiyer	

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, konfeksiyon işçisi, makineci (dikiş) ve tuğla imal işçisi iken net istihdam azalışı beklenen tek meslek ziraat mühendisidir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda inşaat işçisi, makineci (dikiş), garson (servis elemanı), madenci (genel) ve kasiyer meslekleri yine artış beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Edirne ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Şekil 23: Engelli İstihdamını Arttırmak İçin Önerilerin Dağılımı

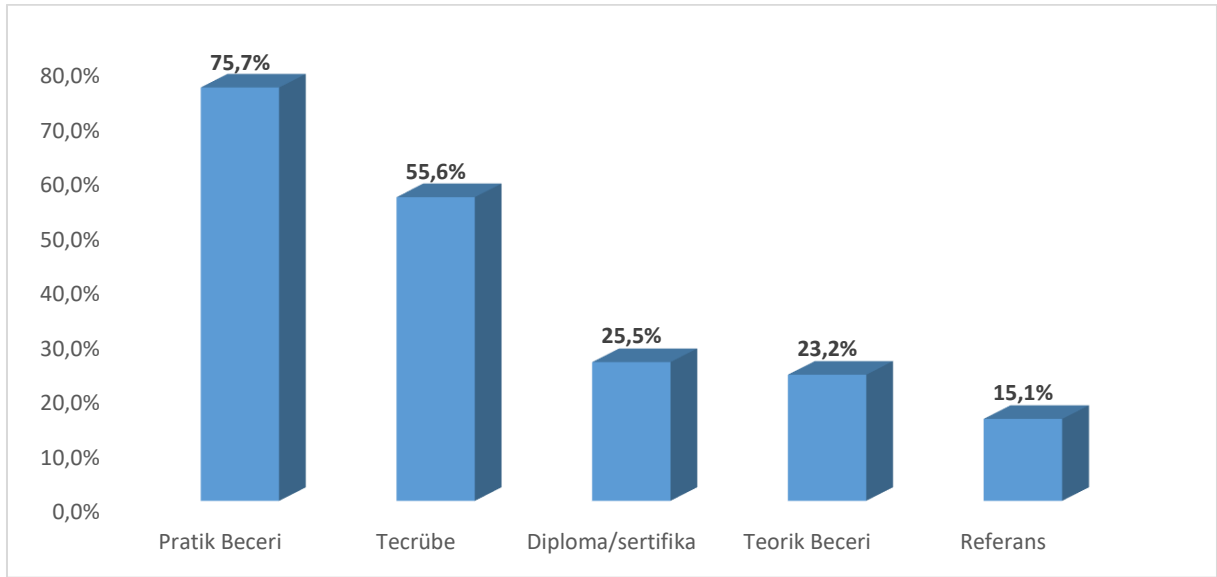

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin engelli istihdamının arttırılması için önerileri incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 64,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 51,4'ü engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini, yüzde 42,1'i ise engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

Türkiye genelinde de bu sıralama aynıdır. İşverenlerin yüzde 67,9'u engellilerin çalışabileceği, destekli korumalı vb. işyerlerinin artırılmasını, yüzde 56,2'si engelli girişimcilere verilen hibe çalışmalarının geliştirilmesini ve yüzde 42,7'si engelli yönelik uzaktan çalışma modellerinin geliştirilmesini önermektedir.

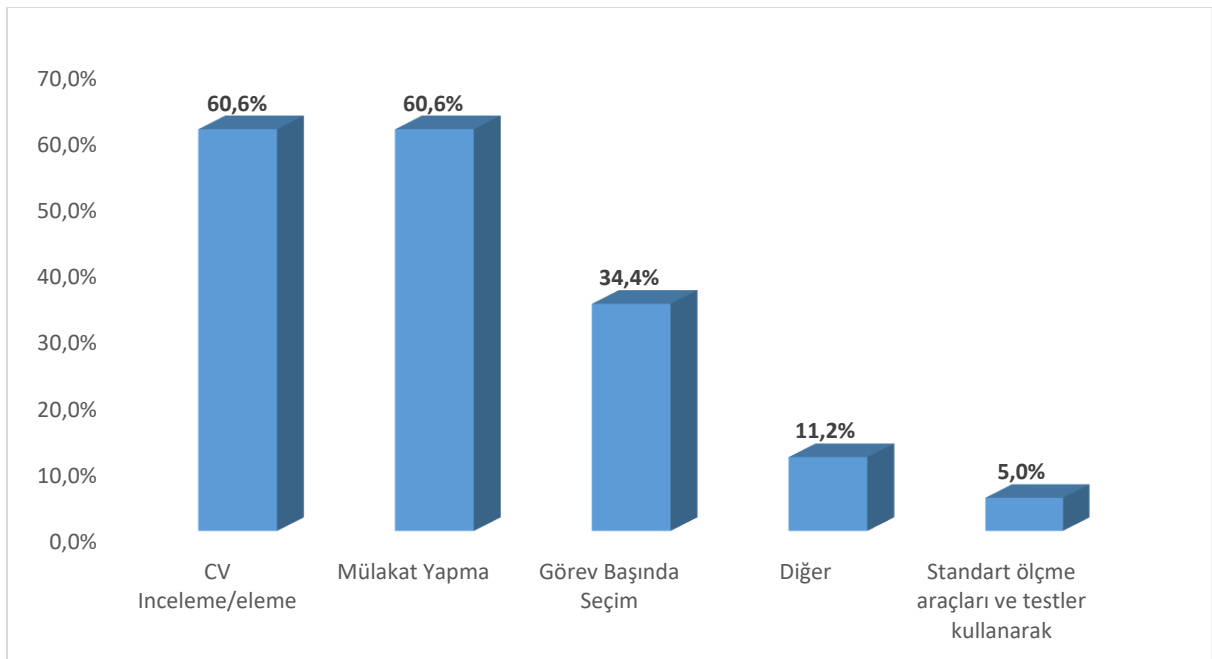
Şekil 24: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 75,7'si pratik beceri, yüzde 55,6'sı tecrübe ve yüzde 25,5'i diploma/sertifika aramaktadır. Türkiye genelinde de sıralama değişmemekte; yüzde 74,5 ile pratik beceri, yüzde 44,6 ile tecrübe ve yüzde 32,6 ile diploma/sertifika kriterleri yer almaktadır. Pratik beceri ve tecrübe kriterleri hem Edirne ilinde hem de Türkiye genelinde genç personel seçerken en çok aranan kriterler olarak ön plana çıkmaktadır.

Şekil 25: Personel Seçiminde Kullanılan Değerlendirme Yöntemlerinin Dağılımı

Kaynak: İPA 2018

Edirne ilinde 20+ çalışanı olan işyerlerinin personel seçerken hangi değerlendirme yöntemini kullandıkları incelenmiştir. İşverenler en çok CV inceleme/eleme ve mülakat yapma yöntemini kullanmaktadır. İki yöntem de yüzde 60,6 ile ilk sırayı paylaşmaktadır. Görev başında seçim yöntemi de yüzde 34,4 ile ikinci sırada yer almaktadır.

Türkiye genelinde ise yüzde 71,7 ile mülakat yapma, yüzde 57,4 ile CV inceleme/eleme ve yüzde 36,8 ile görev başında seçim kriterleri izlemektedir. Hem Türkiye genelinde hem de Edirne ilinde işverenlerin ilk üç değerlendirme yöntemi, sıralamaları farklı olsa da aynı gerçekleşmiştir.

SONUÇ

Edirne İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2018 yılında Edirne’de gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işyerlerinden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İlde 2013 yılında işsizlik oranı yüzde 7,8 olduğunu görmekteyiz. Yani çalışmaya hazır her yirmi beş kişiden ikisinin işsiz olduğunu göstermektedir. Edirne ilinde İŞKUR’da kayıdı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıfsız olduğu görülmektedir. Edirne’de mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiyeli eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve temininde güçlük çektiği mesleklerinde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR’un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Piyasa araştırması sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Talep araştırması sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 56’sı erkeklerden, yüzde 44’ü de kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışanların ağırlıklı çalıştıkları sektörler imalat, diğer hizmet faaliyetleri ve toptan ve perakende ticarettir. Hedef istihdamın artırılmasında, istatistikler kadın istihdamını artırmadan bu hedefe ulaşmanın mümkün olmadığını göstermektedir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların da istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Edirne’de İŞKUR’a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

2017 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 1.042 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 729 kişi faydalanmıştır. Katılımcıların 121’i erkek, 608’i kadınlardan oluşmaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği

düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2017 yılında katılımcıların yüzde 83,4'ünün kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Talep boyutu itibariyle, araştırma sonuçlarına göre Edirne ilinde 20+ özel sektör yerel birim işyerlerinde çalışanlar sayısına göre lokomotif sektörler imalat, toptan ve perakende ticaret, diğer hizmet faaliyetleri, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve inşaat sektörleridir. Yapılan araştırma sonucunda en fazla açık iş sayısının İmalat sektöründe olduğu görülmektedir. Edirne ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 42 işyerinde 271 açık iş tespit edilmiştir. Edirne ilinde imalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 271 kişilik açık işin yüzde 65,6'sına tekabül eden 178 kişilik kısmı, imalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise toptan ve perakende ticaret ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Edirne ilinde açık iş oranı yüzde 1,6 olarak tespit edilmiş olup, bu oran geçen yılın verilerine göre de; 1,9 olarak tespit edilmiştir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör yüzde 2,2 ile imalat sektörü olarak görülmektedir. 2017 yılında açık iş oranı en yüksek olan sektörler ise; yüzde 2,6 ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü ile imalat sektörü ilk sırayı paylaşmıştır.

Edirne ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 15,4'ünde açık iş bulunmaktadır. Bu oran 2017 yılında 15,8 ile yine yakın bir değerdedir. Yüzde 15,4 olan açık işi olan işyeri oranı Türkiye ortalamasının altında olup, Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 23,3 olarak gerçekleşmiştir. Açık işi olan işyeri oranında, gayrimenkul sektörü yüzde 100 ile ön plana çıksa da, sektörde Edirne ilinde 20+ çalışanı olan 1 işyeri bulunmaktadır. Bu nedenle Edirne ilinde hem işyeri sayısı hem de açık iş sayısı dikkate alındığında, açık işi olan işyeri oranında imalat sektörü ön plana çıkmaktadır. İmalat sektöründe yer alan her 4 işyerinden 1'inde açık iş bulunmaktadır.

Edirne ilinde ve Türkiye genelinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,9 iken, Edirne ilinde yüzde 10,8 düzeyine

çıkıştır. Edirne ilindeki işverenler kadınlar çalışanları Türkiye geneline göre daha fazla tercih etmektedir.

Açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı incelendiğinde, erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 15,5 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 39,3 oranında eğitim düzeyi önemli görülmemektedir. Açık işi olan işyerlerinin aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri “fark etmez” cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok meslekte yeterli bilgiye sahip olmaları ve meslekte fiziki ve bedensel yeterlilik istemeleri etkindir.

İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir. Konfeksiyon işçisi, makineci (dikiş), soğuk demirci, pazarlamacı, boyacı ve yüzey hazırlamacı/yapı dekorasyoncusu mesleklerinde gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması nedeni öncelikli olmuştur.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; makineci (dikiş) ve garson (servis elemanı) meslekleri yine değişmeyerek ilk onda yer aldıkları görülmektedir. Edirne ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler. Konfeksiyon işçisi, makineci (dikiş), garson (servis elemanı), beden işçisi (genel) ve şoför-yük taşıma mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen “30 Nisan 2019 tarihi itibarıyla işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?” sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 20,4’ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Edirne ilinde işverenlerin yüzde 27,4’ü istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle Türkiye genelinde her 10 işyerinden 2’si istihdamın artacağını öngörürken, Edirne’de bu sayı 3’e yükselmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,1 olarak öngörülürken Edirne ilinde ise ülke genelinden farklı olarak yüzde 0,4 olarak öngörülmüştür.

Sonuç olarak; gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen

gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü arzının niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için oldukça önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu minvalde işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup rapor bu ihtiyaçların karşılanması için hazırlanmıştır.